

VÝROČNÍ ZPRÁVA

ZA ROK 2006

Programové prohlášení o. s. SANANIM

„Nechceme lhostejně míjet ty, kteří ztratili víru v sebe, druhé, lidskou existenci. Ty, kteří na své cestě životem hledali útočiště u drogy a poznali i její odvrácenou tvář, která se objevuje s neúprosnou logikou – tvář utrpení, bolesti, samoty, nesvobody, smrti. Chceme podat pomocnou ruku všem, kteří na to čekají, kteří volají své SOS. A varovat ty, pro které je droga symbolem magického neznáma, romantické vzpoury, únikem z nepřátelské skutečnosti.“

STRUČNĚ Z HISTORIE

1990	Ve spolupráci se SPM Klíčov vzniklo občanské sdružení SANANIM, první nestátní nezisková organizace zabývající se problematikou závislostí na nealkoholových drogách.	1999	Mezi nejvýznamnější aktivity patřilo zahájení provozu Drogového informačního centra. Rozšířením kapacity TK Němčice se podařilo zvýšit efektivitu léčby a byla zahájena rekonstrukce druhého objektu TK Karlov.
1991	SANANIM otevřel Terapeutickou komunitu Němčice, první zařízení tohoto typu v ČR určené pro dlouhodobou léčbu osob závislých na nealkoholových drogách.	2000	Do TK Karlov byly přijaty první klientky s dětmi a Denní stacionář zahájil nový program – motivační skupinu. Česká spořitelna, a. s., se stala generálním partnerem sdružení. Vznikla první internetová poradna pro drogové závislosti www.drogovaparadna.cz .
1992	Na základě poptávky a nedostatku odborníků v oblasti drogových závislostí byl program sdružení rozšířen o aktivity v oblasti primární prevence.	2001	Zprovoznění další části objektů TK Karlov umožnilo zahájit program pro matky s dětmi. Úspěšně se podařilo zorganizovat mezinárodní AT konferenci.
1993	Vzhledem k dramatickému vývoji drogové scény na území hlavního města Prahy bylo počátkem května otevřeno Kontaktní centrum, které slouží jako nízkoprahové a poradenské zařízení zaměřené na snižování rizik souvisejících s užíváním drog.	2002	Terénní programy se rozšířily o program pro romské uživatele, Drogové informační centrum zahájilo distribuci aktuálních informací DRAX.
1994	Samostatný projekt Terénních programů vznikl zejména jako reakce na potřebu kontaktu se skrytou drogovou scénou v Praze a stal se tak pilotní službou svého druhu u nás.	2003	Byl zprovozněn CADAS, centrum poskytující specializované ambulantní služby. Drogové informační centrum uvedlo do provozu server zaměřený na prevenci www.odrogach.cz . Doléčovací centrum zahájilo program pro matky s dětmi, kterým nabídlo i chráněné bydlení.
1995	Sdružení zahájilo nový projekt – Terapeutickou komunitu Karlov. Byla dokončena projektová příprava a zahájeny první stavební práce na objektu čeledníku.	2004	Rozběhl se pilotní program Poradny pro rodiče, Terénní programy se rozšířily o program pro ruský mluvící cizince, Denní stacionář o program pro matky s dětmi. Za podpory Open Society Fund jsme realizovali projekt rozvoje drogových služeb v Afghánistánu.
1996	Otevření dvou nových programů znamenalo další velmi významný krok, rozšiřující systém péče a léčby o. s. SANANIM. Činnost zahájilo Doléčovací centrum s chráněným bydlením, zaměřené na následnou péči, resocializaci a prevenci relapsu. V září se oddělila psychoterapeutická činnost Kontaktního centra a vznikl projekt Denní stacionář, který slouží jako ambulantní zařízení pro léčbu drogových závislostí.	2005	Byla založena sociální firma SANANIM's Charity Services, s. r. o.; otevřeno Café Therapy a činnost zahájila Pracovní a sociální agentura. Spolupracovali jsme na projektu Breaking the Circle v Afghánistánu, na projektu Democracy, Cities & Drugs a Correlation; vznikla služba Promile SMS. Část projektů sdružení byla certifikována.
1997	Tento rok byl ve znamení koncepčního a profesionálního rozvoje a profesionalizace řízení. Kontaktní centrum zahájilo první program toho druhu v ČR ve Vazební věznici Ruzyně.	2006	Sdružení úspěšně realizovalo čtyři projekty podpořené ESF, vzniklo Centrum pro osoby v konfliktu se zákonem; plně byla zprovozněna Poradna pro rodiče a Tréninkové pracoviště; sdružení se aktivně zapojilo do projektu Homeless World Cup. Všechny klíčové služby sdružení byly certifikovány.
1998	Zahájením provozu Terapeutické komunity Karlov, určené pro střednědobou léčbu, se nabídka poskytovaných služeb dále rozšířila. Otevření Chráněné dílny Doléčovacího centra znamenalo novou kvalitu v oblasti léčby a doléčování.		

Úvodem

Stejně jako v předchozím roce jsme také v roce 2006 zaznamenali podstatný nárůst poskytovaných služeb a zvýšenou poptávku po nich zejména v nízkoprahových zařízeních a v programech zaměřených na matky s dětmi. Z odborného hlediska považujeme za významnou skutečnost, že dál pokračovala vnitřní diferenciaci našich programů s ohledem na specifické cílové skupiny.

Výsledky práce však neměříme jen počtem lidí, kteří prošli našimi programy; radost máme z každého, komu jsme na cestě k životu bez drog mohli být nápomocni. Vždy se snažíme nabídnout takovou léčbu, která je efektivní, účinná a co nejvíc vyhovuje potřebám klienta – matce s dítětem, příslušníkovi minority, mladistvému, nebo naopak dlouhodobému uživateli či nešťastnému rodičovi.

To vše vyžaduje od našich pracovníků vysoké nasazení, schopnost koncepčně uvažovat a pružně reagovat na měnící se potřeby různých cílových skupin. Díky společnému úsilí týmů i jednotlivců se nám to v loňském roce dařilo a všichni odvedli velký kus poctivé práce.

Stejně jako v minulých letech nám na tomto čestném místě dovolte poděkovat všem, kteří se o naše úspěchy také zasloužili:

- všem zaměstnancům a externím spolupracovníkům sdružení;
- všem státním úředníkům, kteří vycházejí vstříc naší práci a s pochopením naslouchají našim problémům a pomáhají nám je řešit;
- všem, kteří nás v loňském roce podpořili, a to finančně, materiálně, nebo jen morálně.

Velmi si vážíme spolupráce s Nadací České spořitelny, která také v roce 2006 byla naším generálním partnerem. Finanční prostředky věnovala především na léčbu těch nejohroženějších, mladistvých a matek s dětmi, a významně se podílela také na řadě rozvojových projektů o. s. SANANIM.

Na jiném místě této zprávy se pokoušíme poděkovat všem ostatním, kteří naše úsilí podpořili a vycházeli vstříc potřebám našich služeb a zařízení.

Ne všechno se v roce 2006 dařilo. Dlouhodobý nedostatek finančních prostředků se začíná projevovat únavou celého systému. V personální oblasti je to především nedostatek kvalifikovaných odborníků, v některých zařízeních dokonce nedostatek „jakýchkoli“ zaměstnanců, v oblasti provozního zabezpečení opotřebovaní základního technického vybavení, na jehož obnovu nemáme. Stále častějším jevem je také zásadní nedostatek základního materiálu, který je však klíčovým prostředkem např. u nízkoprahových služeb (testy, materiál pro harm reduction, letáky). S ohledem na nárůst výkonů i klientů se také nedaří zabezpečit základní prostorové kapacity a některé služby je tak nezbytné omezovat nebo je vůbec neposkytovat.

Mezi bolavá témata české drogové politiky nadále patří nesystémové přidělování financí, neřešení základních systémových problémů spojených s poskytováním péče a léčby, neexistence adekvátních nástrojů hodnocení a zvyšování kvality systému, víceletého financování, není stanoven rozsah nezbytné péče garantované státem, nemáme systém koordinace a řízení národní politiky a není ani vytvořen efektivní model primární prevence a osvěty.

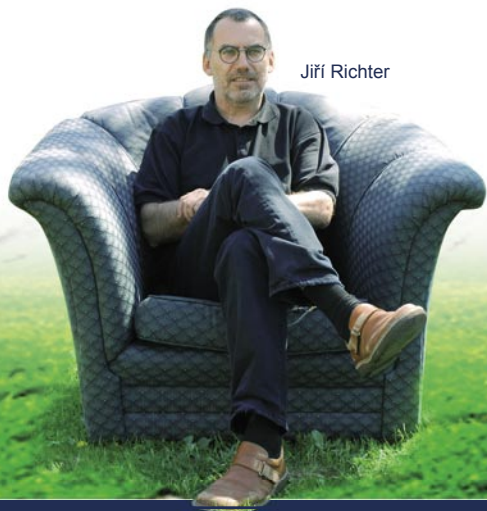
Nejvíce nás asi trápí prohlubující se nejistota financování našich služeb v následujících letech, zejména s ohledem na nevyjasněnost financování drogové politiky vůbec a jejího legislativního ukotvení. Stále však věříme, že díky spolupráci nestátních organizací a státní správy bude tento problém vyřešen a že nedojde k rozpadu základní sítě odborných služeb v oblasti prevence návykových nemocí. Významná by byla jistě i ztráta kvalitního postavení a pověsti, kterou česká adiktologie a nestátní neziskové organizace dnes v Evropě mají.

PaedDr. Martina Richterová Těmínová
předsdkyně sdružení

OBSAH

Úvodem	1
SANANIM v roce 2006	2
SANANIM v číslech	5
Terénní programy	6
Kontaktní centrum	8
CADAS - specializované ambulantní služby	9
Denní stacionář	10
Terapeutická komunita Karlov	11
Terapeutická komunita Němčice	12
Doléčovací centrum	13
Poradna pro rodiče	14
Drogové informační centrum	15
Internetová primární prevence	16
Evropské projekty, Evropské strukturální fondy	17
Pracovní a sociální agentura	18
Centrum pro osoby v konfliktu se zákonem	19
Projekt Externích terénních pracovníků,	
Projekt Equal, Vzdělávání	20
Zdravotnické zařízení SANANIM	21
Zahraniční spolupráce a projekty	22
Vzdělávání, Promile SMS	23
Finanční zpráva SANANIM 2006	24
Auditorská zpráva	26
Partneři, dárci, spolupracovníci	27
Správní rada, kontakty	28

Jiří Richter

Občanské sdružení SANANIM je největší nestátní poskytovatel služeb v oblasti prevence a léčby závislostí na nealkoholových drogách v ČR. V současné době provozuje jedenáct hlavních zařízení – Terénní programy, Kontaktní centrum, Specializované ambulantní služby CADAS, Denní stacionář, terapeutické komunity Karlov a Němčice, Dolečovací centrum s chráněnými byty, Drogové informační centrum, Centrum pro osoby v konfliktu se zákonem, Pracovní a sociální agenturu, Poradnu pro rodiče – a řadu rozšiřujících a doplňujících projektů a programů. Mezi nejvýznamnější patří telematické poradenské a informační služby, Romský terénní program a Program pro matky s dětmi. Další projekty jsou zaměřeny především na vzdělávání, primární prevenci, publikační činnost a zahraniční spolupráci. Významné jsou i všechny aktivity realizované v rámci samostatného právního subjektu SANANIM's Charity Services, s. r. o., zřízeného a stoprocentně vlastněného sdružením. Jednotlivé projekty sdružení dnes zabezpečuje více než 125 stálých zaměstnanců a 45 externistů.

I přes řadu potíží a nezdarů můžeme rok 2006 považovat za úspěšný. Podařilo se získat dostatek finančních prostředků pro základní provoz programů a také zajistit další zdroje, které jsme účelně investovali do otevření nového centra, základního materiálně-technického zabezpečení, vzdělávání, prohloubení odborné koncepce péče, zahraniční spolupráce a dalších aktivit. Z pohledu odborného je pak jednoznačné, že se sdružení podařilo udržet kvalitní a efektivní služby, které ho profesně staví na evropskou úroveň, což dokazují nejen konkrétní výsledky naší práce, účast na plánování a realizaci vládní politiky, ale nakonec i naše aktivní působení v rámci evropských projektů.

MEZI KLÍČOVÉ CÍLE SDRUŽENÍ PATŘÍ

- poskytování efektivní, profesionální pomoci osobám ohroženým drogovou závislostí v síti programů a služeb, které tvoří komplexní systém prevence, péče, léčby a resocializace;
- profesionalizace poskytovaných služeb a rozvoj systému v oblasti poskytování specifických služeb;
- spolupráce na místní i centrální úrovni při plánování a realizaci protidrogové politiky včetně zahraniční spolupráce a změny pohledu veřejnosti na problematiku drogových závislostí;
- vzdělávání laiků, profesionálů a paraprofesionálů.

FINANCOVÁNÍ A KONTROLA

Provoz všech programů a zařízení je asi ze 75 % finančně podporován prostřednictvím státních dotací a dotací krajů či obcí. Ostatní finanční a provozní prostředky, tedy asi 25 %, sdružení získává od soukromých subjektů, vlastní činností a v neposlední řadě také od českých či zahraničních nadací, fondů a programů. Na financování zdravotní péče CADASu se částečně podílí Všeobecná zdravotní pojišťovna. Její úhrady však pokrývají jen asi 3 % rozpočtu zařízení, neboť tato smlouva byla i v roce 2006 naší jedinou smlouvou v této oblasti.

Stabilní, adekvátní a kontinuální financování sdružení však zůstává nadále klíčovým problémem ovlivňujícím každodenní provoz a zejména pak rozvoj organizace. Od počátku své existence nabízí SANANIM vůči státu průhledné a zodpovědné zacházení s dotacemi, které je doprovázelo snahou o maximálně profesionální a efektivní poskytování služeb.

Účetnictví sdružení prochází každoročně auditem a v roce 2006 prošlo také řadou vnějších kontrol. Pozitivně lze jistě hodnotit naši relativně vysokou úspěšnost v získávání grantů na projekty z Evropských strukturálních fondů. V roce 2006 jsme realizovali čtyři samostatné projekty a dalšího se účastníme jako partneři.

SPOLUPRÁCE

Za klíčovou otázku přežití sítě služeb i dalšího rozvoje sdružení považujeme i nadále velmi úzkou spolupráci se státním sektorem a samosprávou a rozvoj našich zahraničních aktivit. Nicméně ani spolupráce s nestátní sférou nebyla v roce 2006 podceňována. Aktivně jsme se podíleli na činnosti A. N. O. – Asociace nestátních organizací, a to jak v řídicích orgánech, tak v jednotlivých sekcích. V odborné oblasti se zaměstnanci sdružení aktivně podílejí na činnosti různých profesních subjektů, jako např. Společnosti pro návykové nemoci ČLS JEP.

V rámci realizace jednotlivých odborných programů a služeb úzce spolupracujeme s řadou státních odborných zařízení (např. PL Červený Dvůr, PL Bohnice, Oddělení pro závislosti Apolinář, FN Plzeň), tak i nestátních organizací, jako jsou Podané ruce, TK Nová Ves, TK Sejřek, DROP IN apod. Sdružení také samo nebo ve spolupráci s jinými subjekty pořádá řadu vzdělávacích aktivit a poskytuje odborné stáže.

Také v roce 2006 jsme se pokoušeli o rozvoj spolupráce s komerčním sektorem. Je však zřejmé, že současné legislativní podmínky a všeobecný postoj veřejnosti, a tím i soukromého sektoru, k drogovým závislostem jsou limitujícím prvkem pro skutečný rozvoj této oblasti. Naše partnery v této oblasti se s poděkováním snažíme vyjmenovat na jiném místě této zprávy.

Zahraněčí spolupráce je pro nás i nadále zejména prostorem pro získávání nových zkušeností, ale také místem, kde lze čerpat prostředky na rozvojové aktivity, na které není dostatek prostředků v domácích zdrojích. Přesto je dnes již také oblastí, kde můžeme nabízet naši pomoc a relativně dlouholeté zkušenosti. O zahraničních aktivitách v roce 2006 se stručně zmiňujeme v jiné části této zprávy.

VALNÁ HROMADA A SPRÁVNÍ RADA SDRUŽENÍ

V roce 2006 mělo sdružení 34 řádných členů, z nichž většina se pravidelně účastní řádné valné hromady, svolávané předsedou sdružení pravidelně v prosinci. Valná hromada řešila kromě standardních úkolů (změny stanov, schvalování rozpočtu atd.) zejména otázky spojené s organizačními změnami a rozvojem organizace. V prosinci 2006 také zvolila nové správní a kontrolní orgány sdružení.

Správní rada se sešla na čtyřech řádných jednáních, kde projednávala především koncepční a ekonomické záležitosti, organizační změny, existenci nového právního subjektu (s. r. o.), plány na finanční krytí, mzdovou politiku a PR sdružení.

KANCELÁŘ SDRUŽENÍ; MANAGEMENT

Management organizace a sekretariát sdružení v současné době zabezpečují ekonomický, personální a administrativní servis, koordinaci aktivit jednotlivých zařízení a veškeré smluvní vztahy. Kancelář sdružení je také kromě uvedených úkolů zodpovědná za rozvoj mezinárodních aktivit a řízení několika mezinárodních projektů, public relations a sponzorský program (ve spolupráci s Drogovým informačním centrem), personální politiku a nakonec také za veškeré investiční akce sdružení. Již stabilním prvkem v organizační struktuře jsou odborní ředitelé, tvořící mezičlánek mezi vedením a jednotlivými zařízeními.

TECHNICKO-HOSPODÁŘSKÉ ZABEZPEČENÍ SDRUŽENÍ

Všechna zařízení jsou dnes relativně dostatečně technicky a materiálně zabezpečena, jsou komunikačně propojena internetovou sítí a mají své elektronické adresy.

V posledních letech se však ukázalo, že některá zařízení nevyho-

vují prostorově, a to zejména vzhledem k nárůstu počtu klientů (Kontaktní centrum) či nárůstu specifické klientely, mající speciální potřeby (Denní stacionář a jeho program pro matky s dětmi). Tyto prostorové potřeby se pokoušíme již dlouhodobě řešit, nicméně doposud bez jakéhokoli úspěchu.

Vzhledem k nemožnosti získávat v rámci existujících dotačních titulů investiční prostředky se také jako zásadní problém ukazuje zřetelné postupné chátrání hmotného investičního majetku, který je však nezbytný k realizaci specifických částí našich projektů a zabezpečení základních aktivit (např. auta, technické zařízení kuchyní, kanceláře atd.).

EKONOMIKA A ADMINISTRATIVA

V systému ekonomického fungování nedošlo k zásadním změnám, celý proces je zabezpečen standardními mechanismy. Všechna ekonomická data podléhají průběžné kontrole a prvotní účetní doklady jsou po měsíčním zúčtování k dispozici pro finanční řízení a kvalifikovanou kontrolu účetních podkladů. Ekonomika a účetnictví se řídí podrobným ekonomickým předpisem a řadou předpisů interních. Administrativa sdružení je zpracovávána sekretariátem sdružení a řídí se také podrobnými vnitřními předpisy.

PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ

Systém finančního hodnocení pracovníků, který by adekvátně přihlížel k jejich vzdělání, dalšímu vzdělávání, iniciativnosti a tvořivosti, nemohl být bohužel ani v toto roce v plné míře uveden do praxe vzhledem k velmi nízkým dotacím na mzdové prostředky. Toto omezení limituje personální práci. Nicméně podařilo se udržet trend, který preferuje profesní růst v rámci organizace a přihlíží k možnostem postupu pracovníka v systému našich zařízení.

Systém vnitřního vzdělávání pracovníků je stabilizovaný; pravidelně např. probíhá úvodní kurz pro nové zaměstnance, stáže v jednotlivých programech, klinické dny a bálintovské semináře. Všechny týmy pracují pod vnější i vnitřní supervizí.

CERTIFIKACE

Rovněž v roce 2006 pokračoval systém ověřování kvality služeb – certifikační proces RVKPP, v jehož rámci proběhla ve všech základních zařízeních místní šetření a certifikace odborné způsobilosti byla udělena všem zařízením, která mohou s ohledem na existující standardy o ni požádat.

Mimo certifikační proces však nadále zůstávají některé služby a programy (např. práce ve věznicích, informační služby, zaměstnávání klientů), které jsou však z našeho pohledu nedílnou součástí sítě služeb, protože například oslovují cílové skupiny, které nejsou v kontaktu s jinými službami systému péče a léčby.

Cíle a jejich naplňování v roce 2006

Především se nám podařilo i přes zásadní problémy s financováním jednotlivých zařízení poskytovat komplexní systém péče o drogově závislé v plném rozsahu.

Rok 2006 je však významný také tím, že se SANANIM dále rozvíjel jako vysoce profesionální organizace, a to jak v oblasti péče o klienty, tak v oblasti managementu.

KLÍČOVÉ CÍLE, JEJICH PLNĚNÍ A VÝZNAMNÉ ÚSPĚCHY

V oblasti poskytovaných služeb:

● Provozování sítě programů a služeb a udržení jejich současné nabídky i rozsahu

– Skutečnost, že se nejen podařilo udržet rozsah existujících služeb, ale také jejich kvalitu a efektivitu, včetně provázanosti jednotlivých prvků systému, považujeme za zcela zásadní.

– Za úspěch také považujeme mimo jiné:

- kvalitní realizaci prvních fází projektů podpořených ESF;
- stoupající návštěvnost všech provozovaných serverů (primární prevence www.odrogach.cz, drogové poradny www.drogovapordna.cz, drogového informačního serveru www.drogy.net a portálu www.sananim.cz).

● Získání certifikace odborné způsobilosti všech základních programů

– V průběhu roku jsme dokončili certifikační řízení u všech základních programů a všechna tato zařízení tak získala státní certifikaci odborné způsobilosti.

● Rozšíření sítě programů a služeb

– V nově otevřených prostorách Café Therapy se podařilo koncem roku 2005 zahájit nový program – Poradnu pro rodiče; v roce 2006 byla dokončena základní koncepce zařízení a poradna byla rovněž vybavena nezbytným technickým zázemím

– Nad rámec našich plánů jsme vzhledem k úspěšným žádostem u Evropských strukturálních fondů realizovali další programy a projekty a mohli jsme tak nabídnout doposud chybějící služby a aktivity. Mezi klíčové v této oblasti patří projekt Pracovní a sociální agentury, zaměřený v obecné rovině na lepší uplatnění klientů na trhu práce, a projekt Centra pro osoby v konfliktu se zákonem, který poskytuje poradenství, asistenci a léčbu uživatelům drog ve všech fázích trestního řízení.

– Úspěšně jsme rozšířili nabídku o specifické služby (program Externích terénních pracovníků, nízkoprahové služby pro ruský mluvící cizince; možnost pracovního uplatnění klientů Doléčovacího centra, telematické služby Promile SMS).

– Dále jsme v jednotlivých zařízeních o. s. SANANIM rozvíjeli služby pro specifické cílové skupiny a rozšiřovali spektrum služeb, zejména v oblasti uplatňování klientů na trhu práce (viz projekt Pracovní a sociální agentura).

– Podařilo se rovněž uskutečnit řadu dalších významných aktivit:

- k Mezinárodnímu dni proti zneužívání drog a nezákonnému obchodování s nimi (26. června) jsme uspořádali tiskovou konferenci na téma „Drogy nejsou hračkou pro děti“ a výstavu Nadace Čs. spořitelny a Čs. spořitelny „Starající se o štěstí jiných nacházíme své vlastní“.
- Tým FC SANANIM reprezentoval Českou republiku na Mistrovství světa bezdomovců v pouličním fotbale (Homeless

World Cup), které se konalo na podzim 2006 v Kapském Městě (JAR).

- Po sdružení Přátel Malé Strany a Hradčan jsme se ujali pořadatelské tradice Hrnčířských trhů na Kampě, které využíváme k prezentaci různých chráněných děl, osvětě a PR sdružení.

● Spolupráce při plánování a realizaci protidrogové politiky

- Můžeme konstatovat, že také v roce 2006 byla naše spolupráce s centrálními orgány a samosprávou, až na několik výjimek, na velmi dobré úrovni; sdružení se také velmi aktivně podílelo na této spolupráci v rámci aktivit střední organizace A. N. O.

● Profesionalizace poskytovaných služeb

- Již několik let se i s ohledem na finanční limity daří zabezpečit systém vnitřního a vnějšího vzdělávání (např. nových pracovníků) a rovněž vzdělávání v některých specifických činnostech (terapeutické komunity apod.).

- Kontinuálně sdružení podporuje odborný růst týmů i jednotlivců prostřednictvím účasti na specializovaném vzdělávání. Rezervy vnímáme zejména v oblasti hodnocení kvality a standardizace rozličných metod a technik poskytovaných služeb.

- V roce 2006 se podařilo v plném rozsahu realizovat vzdělávací program, podpořený z ESF, který se skládá ze základního kurzu drogových závislostí, kurzu poradenství, kurzu terapeutických komunit, doplněný o specifický intenzivní program tzv. letních škol.

- Řada našich zaměstnanců dokončila vysokoškolská studia, složila rigorózní či atestační zkoušky, úspěšně dokončila různé výcviky v oblasti PR, managementu, terapie a léčby závislostí.

● Odborné zabezpečení poskytovaných služeb

- Významným odborným tématem bylo v roce 2006 mimo jiné:
 - řešení situace v nízkoprahových službách, kdy zájem o jednotlivé služby již několik let přesahuje kapacitu zařízení;

- zajištění provázanosti služeb jednotlivých zařízení a programů a jejich dostupnosti pro klienty.

- Za významnou považujeme také skutečnost, že všechny týmy pracovaly pod kvalitní interní i externí supervizi.

V rámci technicko-organizačního zabezpečení:

● Technické zabezpečení

- Zejména díky Nadaci České spořitelny jsme i v roce 2006 mohli pokračovat v revitalizaci objektů hospodářského dvora TK Karlov; byla dokončena II. fáze oprav vnitřních komunikací, proběhla II. fáze opravy objektu Hájenka.

- V květnu 2006 se podařilo dokončit celkovou rekonstrukci objektu Ovčích hájek a mohlo tak dojít k jeho plnému zprovoznění.

- Bylo dokončeno nezbytné provozní a technické vybavení objektu Školská 30.

- Podařilo se udržet relativně kvalitní materiální zabezpečení sdružení jako celku.

● Organizační a ekonomické zabezpečení

- Přesto, že z pohledu správné rady lze považovat zabezpečení managementu a komunikace včetně rozvoje zahraničních aktivit za více než uspokojivé, je zřejmé, že se především kvůli finančním limitům nepodařilo uskutečnit plánované změny (rozšíření a restrukturalizace managementu organizace) nezbytné zejména s ohledem na rozsah a spektrum činnosti sdružení.

- Vzhledem k novelizaci zákona o DPH bylo nezbytné aplikovat připravené změny dosavadního ekonomického a manažerského systému; s ohledem na doporučení auditora, Finančního úřadu a dalších konzultovaných expertních subjektů byl zřízen nový právní subjekt (společnost s ručením omezeným) se stoprocentním vlastnickým právem.

NA ČINNOSTI O. S. SANANIM SE V ROCE 2006 PODÍLELI:

Adámková Kateřina, Ambrož Marcel, Bendová Martina, Blíliková Monika, Brachová Hana, Burová Petra, Cardová Alena, Černohorská Kateřina, Čtrnáctá Štěpánka, Dočekal Ondřej, Dohnalová Miluše, Doležal Jan, Drábek Miroslav, Ďurišová Alena, Dyntarová Johana, Folíř Patrik, Formánková Eva, Geblerová Eva, Golubyeva Světlana, Grosmanová Terezie, Gwozdziwicz David, Christodulu Niké, Hampejsová Olga, Hanusová Jana, Hanzal Pavel, Harbáčková Marcela, Hettner Vladimír, Čadilová Hornová Jana, Horvát Milan, Horyna Dan, Hošková Helena, Hovorka Jan, Hružová Miloslava, Huk Martin, Hulík Martin, Indráková Ivana, Janoušková Olga, Jonák Michal, Jonášová Iveta, Justinová Jana, Kabátek Aleš, Kabátková Petra, Kalina Kamil, Kalužíková Miroslava, Karel Jan, Karlová Zuzana, Klíma Tomáš, Klozíkova Eva, Kolenatá Olga, Koryntová Gabriela, Kožený Josef, Kožený Václav, Krejčí Petr, Krejčová Monika, Krummerová Jana, Křížová Marie, Kuda Aleš, Kudová Olina, Luczewský Tomáš, Lukavský Kamil, Makovská Dolanská Pavla, Marečková Jana, Maxová Veronika, Mazur Bohumil, Měchýřová Petra, Minařík Jakub, Motyčková Veronika, Nedvěd Tomáš, Orlíková Barbora, Páleníček Tomáš, Pastorková Hana, Pešatová Ivana, Pešek David, Petrošová Blanka, Pěčová Dana, Porubský Peter, Preslová Ilona, Prombergerová Sylvie, Příhodová Alena, Rektor Tomáš, Richter Jiří, Řezníčková Markéta, Simonová Lucie, Skořepová Hana, Sládková Barbora, Szabo Dan, Šefránek Martin, Šilarová Vilma, Šimková Lenka, Šíp Jan, Škodová Zdeňka, Šmíd Petr, Švec Josef, Richterová Těmínová Martina, Termer Aleš, Toušová Jiřina, Vácha Petr, Vejrych Tomáš, Veis Štěpán, Větrovec Martin, Volný Jiří, Voříšková Eva, Wankeová Věra, Zachariáš Miroslav, Zikmundová Martina, Zogatová Kamila

POČTY KLIENTŮ A VÝKONY V ZAŘÍZENÍCH O. S. SANANIM

	TP	KC	CADAS	DST	TKK	TKN	DOC	COKUZ	PSA	PPR	DIC
počet klientů uživatelů	1 316	2 226	290	358	86	44	173	153	87	10	N
z toho děti v léčbě s matkou	0	0	0	0	20	0	11	0	0	0	0
průměrný věk uživatelů	26	27	29	26	matky 25 mladiství 20	31	28	26	28	N	N
počet klientů neuzivatelů	223	37	20	178	135	34	43	8	0	115	N
počet kontaktů	32 458	31 589	4 802	3 616	0	0	0	503	416	401	980 397
lůžkodny	0	0	0	0	8 757	5 827	11 000	0	0	0	0
harm reduction	30 845	21 701	0	0	0	0	0	0	0	0	0
individuální poradenství	778	678	969	1 108	142	716	1 269	291	565	99	0
skupinová terapie	196	5	79	682	1 092	914	318	0	0	0	0
rodinná terapie	0	37	25	151	66	79	30	8	0	76	0
rodičovská skupina	0	0	0	181	24	12	34	0	0	14	0
telefonické poradenství	0	1 377	600	500	45	0	0	0	0	78	0
internetové poradenství	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3547

POČET KLIENTŮ (UŽIVATELŮ) V PÉČI ZAŘÍZENÍ O. S. SANANIM V MEZIROČNÍM SROVNÁNÍ

	TP	KC	CADAS	DST	TKK	TKN	DOC	COKUZ	PSA	Celkem
1999	328	1 480	0	204	22	41	91	0	0	2 166
2000	1 045	1 945	0	237	44	42	194	0	0	3 507
2001	1 298	2 386	0	273	43	48	142	0	0	4 190
2002	1 577	2 878	0	239	47	54	262	0	0	5 057
2003	1 954	2 069	38	265	57	48	220	0	0	4 651
2004	1 574	2 234	120	329	56	49	221	0	0	4 583
2005	1 548	2 394	185	507	55	45	171	158	0	5 063
2006	1 316	2 226	290	358	66	44	162	153	87	4 702

POČTY INJEKČNÍCH SETŮ VYDANÝCH TERÉNNÍMI PROGRAMY A KONTAKTNÍM CENTREM V LETECH 1997 – 2006

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
TP	83 190	95 286	117 782	196 858	244 629	166 085	213 138	212 208	280 441	324 626
KC	172 574	150 547	248 613	339 009	370 851	297 707	359 771	571 830	760 602	815 865
celkem	255 764	245 833	366 395	535 867	615 480	463 792	572 909	784 038	1 041 043	1 140 491

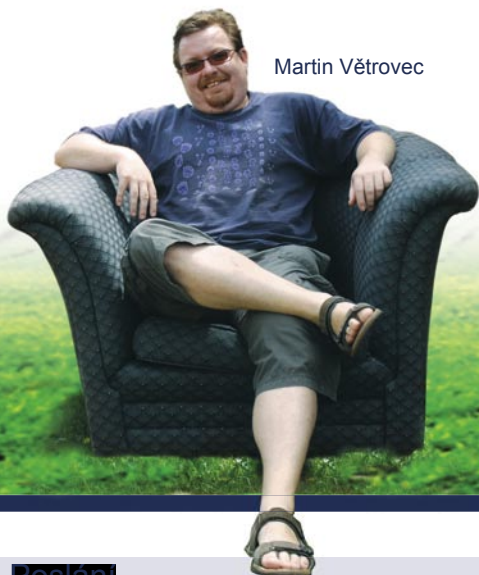
POMĚR UŽIVATELÉ – UŽIVATELKY V ZAŘÍZENÍCH O. S. SANANIM

	TP	KC	CADAS	DST	TKK	TKN	DOC	COKUZ	PSA
muži	945	1 558	185	162	25	30	90	122	50
ženy	371	668	105	196	41	14	72	31	37
celkem	1 316	2 226	290	358	66	44	162	153	87

PRIMÁRNÍ DROGA U KLIENTŮ O. S. SANANIM

	TP	KC	CADAS	DST	TKK	TKN	DOC	COKUZ
heroin	202	31	89	56	0	20	42	37
subutex	1 008	49	94	42	10	6	3	17
pervitin	93	80	59	191	44	17	78	97
ostatní	13	7	48	69	12	1	39	2

TP	Terénní programy
KC	Kontaktní centrum
CADAS	Specializované ambulantní služby
DST	Denní stacionář
TKK	Terapeutická komunita Karlov
TKN	Terapeutická komunita Němčice
DOC	Doléčovací centrum
COKUZ	Centrum pro osoby v konfliktu se zákonem
PSA	Pracovní a sociální agentura
PPR	Poradna pro rodiče
DIC	Drogové informační centrum

Martin Větrovec

Poslán

Hlavním cílem programů je motivovat klienty, kteří nejsou v kontaktu s jinou léčebnou nebo pomáhající institucí vyššího stupně, k bezpečnějšímu užívání drog, k bezpečné likvidaci použitého injekčního materiálu, k bezpečnějšímu sexu a ke změně životního stylu směrem k abstinenci.

Terénní pracovníci nabízejí denně v pravidelných časech na určených místech v Praze výměnu sterilních injekčních stříkaček, kondomy a drobný zdravotnický materiál.

Poskytují také sociální a zdravotní poradenství včetně základního zdravotního ošetření, a je-li třeba, první pomoc a krizovou intervenci. Prostřednictvím externích terénních pracovníků se program snaží zachytit populaci, která není v kontaktu s žádným programem, institucí či pomáhající organizací.

Terénní pracovníci dále sbírají na veřejných místech použité injekční stříkačky a pro uživatele drog vydávají časopis Dekontaminace, zaměřený zejména na prevenci rizik spojených s užíváním drog a na osvětlu.

Cílová populace

Nejčastější zneužívanou drogou mezi klienty je buprenorfin (78 %); 16 % je závislých na heroinu, 6 % na pervitinu. Drogy si většinou aplikují intravenózně.

Průměrný věk je 26 let, avšak významnou skupinou charakterizovanou nižším věkem tvoří experimentátoři, pro které je typická neznalost rizik spojených s užíváním drog. Pro ně jsou Terénní programy většinou prvním zprostředkovatelem nezkeslených informací a také prvním zařízením, s nímž vstupují do kontaktu.

Další podstatnou cílovou skupinou klientů, se kterou programy pracují, jsou Externí terénní pracovníci. Jsou to stabilizovaní uživatelé drog, kteří jsou proškoleni k tomu, aby pod odborným vedením pracovali s uživateli drog na uzavřené drogové scéně, především v toxikomanských bytech, zajišťovali na těchto místech výměnu injekčního materiálu, navazovali klienty na odborná zařízení a motivovali je ke změně chování směrem k méně rizikovému.

Tým

Multidisciplinární tým je složený z pracovníků různých specializací tak, aby odborně a v odpovídající kvalitě pokryl všechny typy nabízených služeb. Terénní pracovníci jsou vzděláni v oboru poskytování sociálních služeb.

Rok 2006

Přibližně 27 000 kontaktů, které uskutečnilo celkem 1176 klientů, odpovídá situaci, jaká byla i v roce 2005. Počet vyměněných injekčních stříkaček však dosáhl 298 321 ks, což znamená nárůst asi o 30 000 ks. Svou roli tu zřejmě hraje spektrum a adekvátnost nabídky služeb; část klientely proto udržuje s Terénními programy pravidelný, opakovaný kontakt. Dalším důvodem jsou stabilní místa a časy fungování programu, a tedy i snadná dostupnost v jediné lokalitě v centru Prahy.

Protože služeb využívali především lidé závislí na heroinu (opioidech), předpokládali jsme, že jakmile přejdou do legálních substitučních programů, počet našich klientů poklesne. To se však nestalo. Uživatelé zařízení v substitučních programech využívají služeb Terénních programů zhruba ve stejné míře, jako je využívali dřív, protože drtivá většina z nich si také subutex aplikuje intravenózně.

Denně kontaktovalo terénní pracovníky průměrně 107 klientů, asi

40 % tvořili klienti majoritní společnosti, 40 % Romové a 20 % ruskojazyční klienti.

Rostoucímu počtu kontaktů s klienty z minorit jsme se snažili nabídku služeb přizpůsobit. Zejména u ruskojazyčné skupiny klientů se setkáváme s řadou rizik. Je to poměrně uzavřená skupina, jsou HIV-pozitivní nebo jsou v ČR nelegálně, a proto žádné kontakty se zdravotnickým zařízením ani jinou institucí nevyhledávají. Kontakt s nimi se dařil především díky pracovníci – rodilé mluvčí. Byli předáváni do specializované ambulantní služby CADAS, kde byla pro tuto část specifické klientely otevřena skupina.

Značná pozornost byla v roce 2006 věnována také klientkám-matkám a těhotným klientkám, které se dařilo v poměrně raném stadiu těhotenství předávat do péče gynekologů, informovat o rizicích užívání drog pro matku a plod i o možnostech získat dítě do vlastní péče. Díky systému návazných zařízení v rámci o. s. SANANIM se dařilo předávat matky do péče Denního stacionáře, popřípadě terapeutické komunity ještě před porodem.

Záměry pro rok 2007

- iniciovat otevření dalších nízkoprahových zařízení na území hlavního města Prahy
- zintenzivnit prevenci vyhoření pro pracovníky Terénních programů
- podílet se alespoň v rámci o. s. SANANIM na modifikaci péče poskytované ostatními zařízeními tak, aby byla pro uživatele dostupná a aby nabízené služby odpovídaly i poptávce klientů z minoritních skupin

Josef, 38 let

Pervitin bral dvacet let, nepracoval, kradl. Měnit stříkačky si chodil pravidelně, takže jsme mu posléze nabídli, jestli by nechtěl dělat externího terénního pracovníky a měnit je v místech pro nás nepřístupných, na skryté drogové scéně. Tohle dělal dva roky, po které jsme s ním pracovali a motivovali ho k léčbě. Když pak otěhotněla i jeho přítelkyně, rozhodli se oba, že se půjdou léčit. Josef odešel do Terapeutické komunity v Němčicích a léčbu zvládl úspěšně hned napoprvé. Dnes pracuje, dodělává si střední školu, s přítelkyní sice nežije, ale o dceru se stará a splácí dluhy, které si v předchozím životě nadělal.

Terénní programy

jsou nízkoprahovým zařízením, které se zaměřuje především na práci s uživateli drog na otevřené drogové scéně na frekventovaných místech v centru Prahy.

Vznikly v roce 1994, v roce 2005 obdržely certifikát odborné způsobilosti.
V roce 2006 poskytly služby 1176 klientům.

Základní údaje o programu

počet klientů-uživatelů drog (počet jednotlivých uživatelů drog, kteří využili v daném období alespoň jednu službu programu)	1176
z toho mužů	843
z toho injekčních uživatelů	1176
z toho se základní drogou heroin	185
pervitin	79
kokain / crack	0
kanabinoidy	0
extáze	0
těžké látky	0
z toho se základní látkou subutex nelegálně	912
subutex legálně	0
metadon nelegálně	0
metadon legálně	0
průměrný věk klienta	26
počet neuživatelů, kteří využili alespoň jednu službu programu	N
počet kontaktů celkem	26 841
z toho s uživateli drog	26 841
počet prvních kontaktů	16
z toho s uživateli drog	16

Terénní programy v meziročním srovnání

Výkony	2000	2003	2005	2006
počet klientů	1 045	1 954	1 228	1 176
počet kontaktů	9 329	22 480	27 617	26 841
počet prvních kontaktů	317	232	125	16
výměnný program	8 514	21 615	26 198	25 031
vydané stříkačky (ks)	196 858	213 138	271 057	298 321
poradenství	4	235	454	457

Romský terénní program

se soustředí na romské problémové uživatele drog starší patnácti let, kteří se pohybují na otevřené drogové scéně, rodiny a blízké sociální okolí romských uživatelů drog. Protože se s touto skupinou pracuje především formou případové práce s rodinou, stávají se cílovou skupinou i děti a mládež ve věku 11 až 15 let, ale i dospělá populace.

Další cílovou skupinou je blízké sociální okolí romských uživatelů – rodiče, sourozenci, partneři, příbuzní, kteří mají většinou jen málo informací o možnostech řešení problému a pomáhajícím institucím nevědí.

Program se snaží oslovit i širokou romskou veřejnost a pomáhat jí získat adekvátní formou podstatné informace o drogách, rizicích spojených s jejich užíváním a možnostech následné léčby.

Romský terénní program v meziročním srovnání

Výkony	2004	2005	2006
počet klientů	323	320	140
počet kontaktů	3 015	3 031	5 978
z toho prvních kontaktů	105	65	11
počet návštěv v rodinách	52	45	132
z toho kontaktů s neuzivateli	80	109	104
výměnný program	2 935	2 922	5 814
vydané injekční stříkačky	10 857	9 384	26 305
počet poradenství, případové práce	432	272	321

Kontaktní centrum

Petr Porubský

je nízkoprahové zdravotnické zařízení, které uživatelům návykových látek starším patnácti let a jejich blízkým poskytuje především zdravotní, sociální a právní pomoc, a to i anonymně.

Vzniklo v roce 1993; v roce 2005 obdrželo certifikát odborné způsobilosti. V roce 2006 využilo jeho služeb téměř 2000 klientů.

Poslání

Hlavním cílem práce centra je navázat kontakt se skrytou populací uživatelů drog, vést je ke snižování zdravotních a sociálních rizik a motivovat ke změně životního stylu směrem k abstinenci.

Klientům poskytuje základní zdravotní péči, distribuuje zdravotnický materiál (včetně výměny injekčních stříkaček a jehel) a provádí testy HIV, žloutenky C, syfilidy a těhotenství. Důležitým posláním Kontaktního centra je také poradenství před léčbou, diferenciálně diagnostický filtr a motivační rozhovory s klienty, kteří chtějí změnit svůj životní styl.

Kontaktní centrum zajišťuje také telefonické poradenství a telefonickou krizovou intervenci pro uživatele drog i pro lidi jim blízké.

Cílová populace

Klientela centra je v posledních letech stabilizovaná; typickými klienty jsou především nitrožilní uživatelé pervitinu a opiátů, často bez sociálního zázemí.

Převažují závislí na pervitinu (55 %), závislí na opiátech (zejména subutexu a heroinu) je 35 %, zbylých 10 % jsou uživatelé se zkrácenou závislostí a uživatelé dalších návykových látek (například benzodiazepinů). V roce 2006 byl zaznamenán první kontakt s uživatelem kokainu s požávkou po poradenství. I když kokain není typickou drogou uživatelů, kteří centrum navštěvují, lze předpokládat, že počet závislých na kokainu může pozvolna narůstat.

Do cílové skupiny patří také rodiče uživatelů, příbuzní, přátelé, partneři či známí.

Průměrný věk klientů je 27 let, dvě třetiny tvoří muži.

Tým

Po masivním odchodu zaměstnanců na konci roku 2005 se podařilo vybudovat nový multidisciplinární tým, který tvoří kontaktní pracovníci, sociální pracovníci, zdravotní sestra a vedoucí – psycholog.

Všichni absolvovali kurz poskytování první pomoci a většina zejména služebně mladších zaměstnanců prošla výcvikem ve vedení motivačních rozhovorů. Tři členové týmu jsou v dlouhodobém psychoterapeutickém výcviku SUR. Kvalitu poskytovaných služeb kontroluje odborný ředitel o. s. SANANIM pro harm reduction, zdravotnický úsek je pod odborným dohledem vedoucího lékaře o. s. SANANIM. Externím supervizorem je PhDr. Jiří Libra.

Rok 2006

Počet kontaktů, počet poskytnutých služeb (zejména ve výměnném programu) i objem vyměněného injekčního materiálu v roce 2006 opět vzrostl.

V roce 2006 navštívilo denně centrum v průměru 86 osob (ve srovnání s 65 v roce 2004 a 71 v roce 2005) a nebylo výjimkou, že za den přišlo do Kontaktního centra přes 100 klientů.

Podobný trend je patrný, pokud jde o objem vyměněného injekčního materiálu. V roce 2006 jsme vydali celkem 815 865 ks injekčních stříkaček (v roce 2005 760 602 ks, v roce 2004 571 830 ks).

Velmi dobře se osvědčila spolupráce s Probační a mediační službou ČR. Jedenkrát týdně je klientům v kontaktní místnosti nabízeno trestně-právní poradenství. V rámci probačního programu si mohou odpracovat obecně prospěšné práce přímo v centru. V roce 2006 to úspěšně zvládli dva klienti, další dva pokračují.

Pro klienty pořádalo Kontaktní centrum jednou měsíčně tematické

„osvětové“ dny, například Hepatitida C, Jak na vyřizování dokladů, Subutex a rizika jeho injekční aplikace, Co může Káčko udělat pro mě a co já můžu udělat pro Káčko, Pohlavně přenosné nemoci a další. Během dne byly pro klienty k dispozici letáky, v nichž je srozumitelnou formou dané téma zpracováno, v odpoledních hodinách pak v kontaktní místnosti proběhla diskuse s přizvaným odborníkem.

K pozitivním trendům roku 2006 patří i to, že se dařilo úspěšně navazovat kontakty s rostoucím počtem těhotných klientek, které byly včas odkazovány do Denního stacionáře SANANIM.

Poradenská linka: počet telefonátů vzrostl z 1170 v roce 2005 na 1377 v roce 2006.

Záměry pro rok 2007

- udržet stabilní tým, prohlubovat jeho profesionalizaci
- soustředit se na individuální práci s klientem v kontaktní místnosti
- motivovat klienty k testování na hepatitidu C a HIV

Petr, 20 let

Do Kontaktního centra přišel s tím, že potřebuje poradit: přestává zvládat život na ulici, je pro něj už příliš náročný, zhoršilo se mu zdraví, potřebuje pomoc, chce si s někým promluvit. Přemýšlel, že by nastoupil do léčby, ale nevěděl, co pro to musí udělat. Nabídl jsme mu tedy v co nejbližším termínu individuální poradenství. Na schůzkách terapeut řešil s Petrem jeho současnou životní situaci a zejména s ním probíral jeho motivaci k léčbě. Po měsíci společně vybrali vhodnou terapeutickou komunitu, Petr sepsal životopis, s pomocí Káčka si zařídil detoxifikaci, po které nastoupil do léčby. Nedávno úspěšně přestoupil do třetí, už závěrečné fáze komunitní léčby.

Průměrný den v Kontaktním centru v roce 2005 a 2006

Počet	2005	2006
kontaktů	72	86
výměn	47	59
vyměněných stříkaček	2084	2235
poradenství	2,2	2
poradenských telefonátů	3,2	3,7
zdravotních ošetření	3,2	3,2
využití hygienického servisu	10,4	30

CADAS – specializované ambulantní služby

Jakub Minařík

je ambulantní substituční a psychiatrické centrum, které vzniklo v roce 2003; v roce 2005 získalo certifikáty odborné způsobilosti. V roce 2006 využilo jeho služeb 290 klientů.

Poslání

Klientům z Prahy a okolí nabízí jinak často obtížně dostupnou ambulantní psychiatrickou péči, ambulantní detoxifikaci a substituční léčbu buprenorfinem (subutexem).

Cílová populace

Obvykle jde o aktivní uživatele, nejčastěji opioidů (subutexu či heroinu), ale běžné je i kombinování více látek současně (subutex – benzodiazepiny – pervitin), které si aplikují převážně injekčně. Pro častý souběh duševních onemocnění je tato klientela nesnadná a obtížně léčitelná.

Do cílové populace patří také cizinci žijící v ČR bez ohledu na to, zda mají zdravotní pojištění.

Přednostně přijímáme ty, kdo pečují o malé děti, a těhotné ženy. Pečujeme i o rodinné příslušníky a blízké lidí, kteří berou drogy.

Pracovníci centra rovněž zajišťují psychiatrickou péči o klienty terapeutických komunit Karlov a Němčice.

Tým

Tým tvoří dva lékaři, zdravotní sestra, sociální pracovníce a terapeutka. Kromě vnitřního vzdělávání o. s. SANANIM se členové týmu účastnili i vzdělávání specifického (stáží, exkurzí, odborných aktivit Společnosti pro návykové látky ČSL JEP apod.). Pravidelně probíhala klinická supervize.

Rok 2006

Ošetřili jsme celkem 290 klientů, převážně aktivních či bývalých uživatelů drog.

Ambulantní psychiatrická péče

V programu bylo celkem 166 klientů. Většinou šlo o kontinuální psychiatrickou péči, méně časté byly jednorázové kontakty (posouzení stavu před nástupem léčby interferonem, případně o konziliární vyšetření při akutním zhoršení stavu). Kapacita byla zcela naplněna.

Substituční program a program dlouhodobé detoxifikace

Programu se účastnilo 124 klientů; přijati byli nejčastěji k dlouhodobé ambulantní detoxifikaci, kterou jsme nabízeli místo substituce, kde chyběly kapacity.

V substitučním programu pro závislé na opioidech (substituční látkou je buprenorfin) jsme oproti roku 2005 počet klientů navýšili o ty, které se nepodařilo detoxifikovat ambulantně, a o některé specifické skupiny (klienty z bývalého SSSR, s duální diagnózou apod.).

V průběhu roku ukončilo program 59 klientů, přičemž 10 bylo vyloučeno za zneužívání programu nebo hrubé nedodržení pravidel. Další 83 klientů bylo přijato.

Ve druhé polovině roku 2006 jsme se zaměřili na práci s uživateli drog z bývalého SSSR. Byli přijímáni na doporučení Terénních programů o. s. SANANIM, kde působí rodilí mluvčí. Také kapacita tohoto programu byla zcela naplněna.

Se všemi klienty jsme pracovali především individuálně (psychoterapie a poradenství, psychiatrické vyšetření, sociální práce). Kromě toho probíhaly celoročně dvě psychoterapeutické skupiny.

Záměry pro rok 2007

- rozvíjet programy pro klienty v dlouhodobé substituční péči
- otevřít terapeutickou skupinu pro rusky mluvící klienty

Mirek, 31 let

Do CADASu přišel po výkonu trestu na počátku roku 2005 k protitoxikomanické a psychiatrické ochranné ambulantní léčbě. Trpěl depresemi, bydlel u bývalé manželky, neměl žádné zaměstnání, musel splácet dluhy, dcery byly v dětském domově.

Měl zájem situaci řešit, ale rozsah a tíže problémů se mu jeví jako nepřekonatelné. Během asi dvou měsíců se podařilo ho stabilizovat, a tak mohl nastoupit do Denního stacionáře, který úspěšně absolvoval. Po celou dobu byl v pravidelném kontaktu s Probační a mediační službou a docházel také do programu postpenitenciární péče. Stále však neměl práci, obával se, že selže, protože jeho poslední zkušenosti se zaměstnáním byly z doby před několika lety, kdy s drogami začínal. Chodil na různé brigády, ale nakonec s pomocí Pracovní a sociální agentury zaměstnání našel.

Nyní už asi dva roky plně abstinguje, má stálé zaměstnání, od bývalé ženy se odstěhoval, pravidelně se stýká s dcerami a našel si i partnerku. V současné době se chystá dohodě s Probační a mediační službou požádat soud o ukončení ochranné léčby.

Přehled výkonů v meziročním srovnání

Výkon	2005	2006	změna v %
skupinová psychoterapie	41	79	+93
individuální psychoterapie a poradenství	748	969	+30
rodinná terapie a poradenství	57	25	-66
krizová intervence	27	23	-15
sociální práce	236	355	+50
telefonické poradenství, konzultace	600	600	0
test na přítomnost drog	325	365	+12
vydání léku	347	547	+58
psychiatrické vyšetření	1201	3374	+181

je nestátní zdravotnické zařízení určené klientům starším 16 let s diagnózami zneužívání především nealkoholových drog nebo závislosti na nich. Podmínkou přijetí je motivace k léčbě a abstinenci; bydlení v Praze a nejbližším okolí; lékařské doporučení nevyžadujeme.

Vznikl v roce 1996, v roce 2005 obdržel certifikát odborné způsobilosti. V roce 2006 využilo jeho služeb 536 osob.

Poslání

Programy stacionáře tvoří komplex diagnostických, léčebných a rehabilitačních postupů, které přihlížejí k aktuálnímu stavu a potřebám klienta. Jde především o intenzivní psychoterapeutickou ambulantní péči (skupina 10 osob po 3 měsíce) a motivační program (skupina 2 x týdně).

Program pro matky-uživatelky s malými dětmi zahrnuje individuální poradenství, konzultace a terapeutické vedení s možností začlenit matky jako klientky do programů stacionáře, případně do TK Karlov, řešit krizové situace s možností udržet a podpořit vztah matky s dítětem.

Stacionář dále nabízí sociální služby a poradenství, rodinnou terapii, konzultace a poradenství pro rodiče, partnery klientů a další rodinné příslušníky, psychologické a psychiatrické vyšetření, diferenciální diagnostiku včetně zprostředkování somatických vyšetření, klubové a volnočasové aktivity, individuální terapii a poradenství.

Tým

Za program odpovídalo 9 pracovníků (vedoucí zařízení – psycholog, tři psychoterapeuti, dva socioterapeuti, lékař, sociální pracovník, speciální pedagog a administrativní pracovník). Externí supervizi zajišťovala dr. Jiřka Vodňanská.

Rok 2006

Zaznamenali jsme některé nové trendy: potenciální klienti nás kontaktovali s žádostí o pomoc v dřívější fázi drogové kariéry a narostl počet nemotivovaných těhotných žen a matek zneužívajících návykové látky i počet klientů kombinujících nealkoholové drogy a alkohol. Primární drogou je pervitin; časté jsou i duální diagnózy. Oproti loňskému roku poklesl počet uživatelů buprenorfinu, zvláště ve druhém pololetí.

Podobně jako v předchozích letech vykazovala klientela vyšší četnost zdravotních, psychologických a sociálních komplikací. Rostl počet žen, které v současnosti převažují, a to v ambulantním i stacionárním programu, což je mimo jiné dáno výraznějším zastoupením matek-uživatelék. V souvislosti s nimi vzrostl počet konzultací pro pracovníky institucí řešících tuto problematiku v celé ČR.

Velmi dobré zkušenosti máme s rodičovskými skupinami (rodičovské konzultace), které organizujeme jednou týdně večer. Jsou přístupné všem zájemcům, a to i v případech, kdy jejich blízký není klientem stacionáře. Rodiče o ně projevují značný zájem a koncem roku vznikla z iniciativy rodičů dokonce samostatná svépomocná skupina.

Nepřetržitě probíhala rovněž otevřená motivační ambulantní skupina, což je druhý významný ambulantní program především s přípravným a motivačním cílem. V roce 2006 byla dokončena práce na druhé katamnestické studii (sledování dlouhodobé úspěšnosti klientů a programu), která plně potvrdila úspěšnost a efektivitu tohoto ambulantního zařízení. První byla provedena v r. 2003.

Program pro matky-uživatelky s malými dětmi

Stejně jako v minulém roce jsme poskytovali klientkám s dětmi ambulantní služby a péči před nástupem do TK Karlov, některé byly v indikovaných případech přijímány i do denního programu stacionáře. Část z nich je v ambulantním kontaktu, kde jim poskytujeme pomoc a podporu v obtížném období, případně zprostředkováváme spolupráci s patřičnými institucemi.

Narostl však počet nemotivovaných matek, které byly do stacionáře doporučeny z pražských porodnic a z evidence oddělení sociálně právní ochrany dětí a mládeže.

Záměry pro rok 2007

- vzhledem k vyšším počtům klientů rozšířit současný prostor
- dále zlepšovat spolupráci s pražskými odbornými zařízeními a lépe informovat o indikaci léčby ve stacionáři
- dále rozvíjet program pro závislé matky s malými dětmi
- dokončit další katamnestické sledování klientů

Příklad dobré praxe

Klienti přicházejí do stacionáře zcela dobrovolně, a to i bez objednání a bez doporučení odborného pracoviště. Po zvážení celkového stavu a míry motivace je co nejdříve zařazujeme do vhodného programu a do adekvátní formy léčby.

Pro postupný přechod do intenzivního denního programu nabízíme program tzv. motivačních skupin, který je volně přístupný pro všechny zájemce o změnu či léčbu. Po celou dobu docházení a léčby má klient k dispozici sociální pracovníci, která ho vede k řešení sociální situace, dluhů a zabezpečení. Každý klient má dále svého garanta (člena týmu s odbornou erudicí), který mu poskytuje možnost individuálního přístupu a dostatek intimity k řešení potíží.

Garantské pohovory probíhají nejméně jedenkrát týdně po vzájemné dohodě klienta a terapeuta. Garant vypravňuje a hodnotí s klientem plán léčby. Je zodpovědný za vedení dokumentace daného klienta, zprostředkovává komunikaci s ostatními odbornými zařízeními, případně s nejbližším okolím. Po oboustranném rozhodnutí o vstupu do denního programu podepisuje garant s klientem kontrakt stanovující práva a povinnosti klienta i zařízení.

Přehled výkonů v meziročním srovnání

Složka programu	2005	2006	změna v %
individuální práce s klientem, sociální práce	2203	2021	-8 %
rodičovská skupina	67	181	+170 %
rodinná terapie	182	151	-17 %
denní stacionární program	1632	1835	+13 %
motivační program	417	487	+17 %

Terapeutická komunita Karlov

Petr Vácha

je určena pro mladistvé a mladé dospělé a pro matky s dětmi.
Činnost zahájila v roce 1998; první matky s dětmi byly přijaty o tři roky později.

V roce 2005 získala certifikát odborné způsobilosti.
TK Karlov disponuje kapacitou 21 lůžek, z toho 9 pro matky s dětmi.

Poslání

Cílem léčby je navrátit člověka závislého na drogách do normálního plnohodnotného života. Program pro matky s dětmi je u nás ojedinělý a klientkám, které do léčby vstupují bez zkušenosti s péčí o dítě, pomáhá, aby k němu získaly vztah a osvojily si základní mateřské dovednosti.

Cílová populace

Zařízení pracuje se dvěma cílovými skupinami:

- mladiství a mladí dospělí ve střednědobém léčebném programu (6 až 8 měsíců)
- matky s dětmi v dlouhodobém léčebném programu (7 až 12 měsíců)

Téměř třetina klientů obou skupin je medikována, avšak i přesto u mnohých přetrvávají psychotické stavy, a proto jsou pro ně pobyt a léčba v komunitě velmi náročné. Do cílové populace patří také rodiny nebo partneři současných klientů.

Tým

Tým TK Karlov je multidisciplinární, program zajišťuje 16 zaměstnanců (odborný ředitel, vedoucí, zástupce vedoucího, čtyři psychologové, dva sociální pracovníci, terapeut exuser, dvě dětské vychovatelky, sociální poradce, pracovní terapeut, hospodářka a pracovník keramické dílny). Externím supervizorem je PhDr. Martin Hajný.

Rok 2006

Odborný program je pro obě cílové skupiny převážně společný, o děti v době programu pečují odborný personál; specifické části probíhají odděleně. Skupiny se navzájem obohacují, zvyšuje se dynamika práce ve skupině a velkou devízou je ekonomičnost provozu, jelikož o obě skupiny pečuje jeden terapeutický tým.

Mladiství a mladí dospělí

Za charakteristické rysy této cílové skupiny lze považovat například to, že klienti často nedokážou uvést primární drogu; udávají kombinaci drog včetně alkoholu, objevil se také problém s gamblingem. Mnozí mají podmíněný trest, nařízenou léčbu nebo probíhající soudní jednání. Sociální problémy, které je třeba řešit, jsou náročné a dlouhodobé a jejich počet roste. Klienti s nařízenou ústavní výchovou vnášejí do života komunity negativní návyky z těchto zařízení, jako je vytváření hierarchií, jsou častěji agresivní, nejsou zvyklí řešit situace otevřeně. Těmto klientům se věnujeme individuálně a snažíme se s nimi navazovat terapeutický osobní vztah.

Průměrný věk klientů je 20 let, avšak část skupiny tvoří klienti mladší osmnácti let.

Zcela alarmující je nedokončené vzdělání současných klientů, jejichž sociální integrace je tak mnohem složitější. Častěji jsme se také setkávali s tím, že rodiče mladistvých klientů sami experimentují s drogami, mají problémy s alkoholem nebo jsou závislí na lécích. Přesto je nadále náš prioritou, aby klienti navázali s rodinou zdravý vztah a změnilo se nejen jejich chování, ale i ostatních členů rodiny.

Léčbu úspěšně absolvovalo 12 klientů; všichni přešli do následné péče doléčovacího zařízení.

Matky s dětmi

Primární drogou této klientely je pervitin a kombinace drog včetně alkoholu. Opakovaně jsme se potýkali s problémem vztahu matky s rizikovým partnerem (uživatel, vaříčem, dealerem, recidivistou apod.). Během léčby se je snažíme směřovat k rozhodnutí, které by jim umožnilo bezpečně pečovat o dítě a vychovávat ho. Zapojení partnera do léčby, pokud není rizikový, je standardní a velmi důležitou součástí léčby; bohužel daleko častější jsou případy, kdy se chová rizikově.

Léčbu absolvovalo úspěšně 8 matek; většinou přešly do následné péče, i když z kapacitních důvodů nebylo možné získat pro všechny chráněné bydlení.

Záměry pro rok 2007

- zintenzivnit spolupráci s rodinou klienta; více spolupracovat s partnery / otci dětí, jejichž matky se u nás léčí
- prohloubit spolupráci s mimopražskými kojeneckými ústavy, aby matkám nastupujícím léčbu ochotněji uvolňovaly děti
- motivovat klienty k plnění vzdělání či k rekvalifikaci

Marie, 24 let

Přijali jsme ji v březnu 2006, i když jsme věděli, že časem bude muset nastoupit do výkonu trestu. Zprostředkovali jsme jí kontakt se synem, který byl v Kojeneckém ústavu v Krči, a během poměrně krátké doby se podařilo, aby s ní mohl být v komunitě. Léčba probíhala i přes četné komplikace dobře. Rozhodnutí o nástupu výkonu trestu přišlo Marii po půl roce léčby. Bohužel se nám nepodařilo dosáhnout toho, aby si trest od svého počátku odpykala ve věznicí, kde by mohla mít syna u sebe.

Během výkonu trestu bude chlapec v dětském centru Klokánek a Marii držíme místo, aby se po skončení výkonu trestu k nám mohla vrátit a léčbu úspěšně dokončit.

Základní údaje o programu

	mladiství	matky	děti
kapacita programu	12	9	10
délka programu / léčby (v týdnech)	24–32	32–40	32–40
počet všech uživatelů drog, kteří se programu účastnili	42	22	22
– z toho mužů	25	0	
– z toho injekčních uživatelů	42	22	
počet klientů, kteří program úspěšně ukončili	12	8	
počet všech klientů, kteří program ukončili předčasně	11	6	
obložnost	85,5 %	81 %	71 %
průměrná délka úspěšně ukončené léčby klienta (ve dnech)	240	310	

Terapeutická komunita Němčice

Martin Hulík

je specializované zařízení zaměřené na dlouhodobou léčbu a sociální rehabilitaci osob zneužívajících nealkoholové drogy. Je určena pro klienty nad 23 let, muže i ženy.

Vznikla v roce 1991 jako první zařízení svého typu u nás.
V roce 2005 získala certifikát odborné způsobilosti.

Poslání

Komunita se jako jediná u nás zaměřuje na léčbu klientů, kteří jsou starší, než je celorepublikový průměr, drogy užívají delší dobu a často mají hepatitidy B a C. Potřebují proto speciální režim i koncepci péče včetně soustavné zdravotní péče.

Dalším specifickým je vysoký podíl klientů soudně stíhaných nebo se zkušeností s výkonem trestu. Také u nich je sociální rehabilitace náročná a dlouhodobá. Léčba trvá přibližně 10 až 12 měsíců.

Cílová populace

Průměrný věk nově přijímaných klientů se pohybuje kolem 32 let (u mužů 33 let, u žen 29 let). Typický klient má za sebou více než deset let problémového injekčního užívání drog, nejsou ale výjimkou kariéry přesahující dvacet let. Téměř polovina má zkušenosti s pobytem ve vyšetřovací vazbě nebo s výkonem trestu odnětí svobody. Proti asi třetině klientů probíhá během léčby trestní stíhání za skutky spáchané před léčbou.

Podstatná část klientů má závažnější zdravotní poškození, kromě chronických hepatitid to jsou poúrazové stavy, choroby pohybového aparátu, epilepsie, cukrovka atd. Poměr opiátů a pervitinu jako primární drogy u nově přijatých klientů je 2 : 1; tento údaj odpovídá statistikám z posledních let.

U dvou třetin klientů je léčba prvním pobytem v terapeutické komunitě, nejsou výjimkou klienti, kteří po 10 až 15 letech užívání začínají první seriózní pokus o léčbu a změnu životního stylu. Snahou je udržet poměr žen vůči mužům nejméně 1 : 3, což se v roce 2005 dařilo.

Tým

Tým je multidisciplinární (psychologové, speciální pedagogové, terapeuti, zdravotní sestra, sociální pracovník, hospodářští pracovníci), interní supervizi zajišťoval odborný ředitel Mgr. Aleš Kuda, externí PhDr. Jiří Broža.

Rok 2006

Také v tomto roce pokračoval trend práce se starší, sociálně a zdravotně velmi poškozenou klientelou se závažnější kriminální kariérou a délkou pravidelného užívání drog přes 10 let. Léčbu řádně ukončilo 13 osob, což je více než polovina klientů.

Značná část klientů je během léčby trestně stíhaná za skutky spáchané před léčbou, což vyžaduje častou a intenzivní spolupráci se soudy a právníky; velmi dobrá spolupráce je zejména s Právní poradnou A. N. O.

Přes vyšší věkový průměr našich klientů se podařilo navázat spolupráci s rodinnými příslušníky a blízkými velké části klientů.

Většina klientů, kteří řádně ukončili léčbu, odchází do Doléčovacích centra SANANIM v Praze. Několik se rozhodlo zůstat z důvodu pracovních příležitostí ve Strakonici. I přes vstřícnou spolupráci Kontaktního centra Prevent se ukazuje, že není-li dostupné doléčovací zařízení v regionu, kde se klient usadí, nastávají komplikace po léčbě mnohem častěji.

Za pozitivní považujeme průměrnou délku úspěšně ukončené léčby, která nepřesahuje rok, z čehož vyplývá, že se nám daří dodržovat časový plán klienta. Také průměrná délka léčby klienta, která je 251 dní, dává i klientům, kteří ukončili léčbu předčasně, poměrně velkou šanci v abstinenci vydržet. Z hlediska společenských nákladů je potěšitelné, že přes vzrůstající věk a délku průměrné drogové kariéry (vždy přes deset, často i přes dvacet let), nestoupá průměrná délka úspěšně ukončené léčby.

Jednou měsíčně pořádáme setkání pro rodiče a blízké našich klientů. Intenzivní spolupráce s rodiči, partnery i dětmi významně přispívá k úspěchu léčby.

Záměry pro rok 2007

- pokračovat ve vzdělávání týmu
- stabilizovat jeho personální obsazení
- pokračovat v aktivní činnosti v rámci odborné obce

Příklad dobré praxe

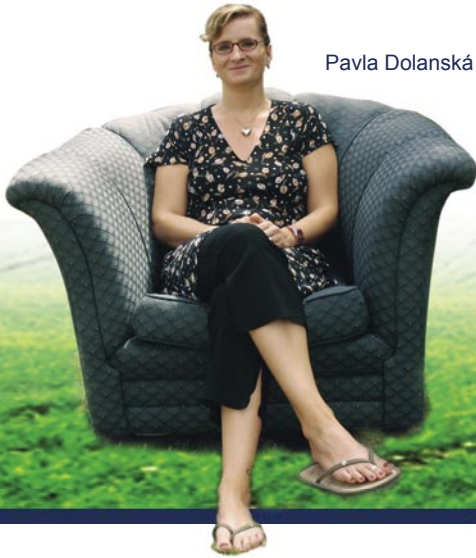
V posledních letech se nám daří obsazovat třetinu lůžek ženami. Z praxe víme, že ženy v léčbě mívají některá specifická témata a problémy, které je třeba v terapeutické komunitě řešit, aby byla léčba úspěšná.

Tyto ženy jsou (až překvapivě) často oběťmi sexuálního zneužívání v rodinách a oběťmi násilí vůbec. Některé mají děti, obvykle v péči prarodičů nebo různých institucí. Užívání drog je mnohdy odpovědí na nízké sebevědomí; pojetí sebe sama jako dospělé ženy je deformováno. K závislosti na drogách se stále častěji přidávají i další podobné potíže, jako např. poruchy příjmu potravy.

Považujeme za úspěch, že prostředí terapeutické komunity nabízí dostatek bezpečí a prostoru, aby se o výše uvedené a mnohých dalších problémech dalo otevřeně mluvit a pracovat s nimi. Léčba žen v TK Němčice je úspěšná.

Základní údaje o programu

Rezidenční léčba	Počet klientů
kapacita programu	20
délka programu / léčby (v týdnech)	50–52
počet uživatelů drog v programu	44
z toho prvních kontaktů	26
z toho mužů	30
z toho injekčních uživatelů drog	44
– pervitin	17
– heroin a další opiáty	26
– kombinace látek	1
počet klientů, kteří program úspěšně ukončili	13
počet klientů, kteří program ukončili předčasně	11
počet neuzivatelů, kteří využili alespoň jednu službu programu	34
počet lůžekodnů	5827
průměrná délka léčby jednoho klienta (ve dnech)	251
průměrná délka úspěšně ukončené léčby jednoho klienta	348

je nestátní zdravotnické zařízení poskytující následnou péči klientům po ukončené léčbě a v počátcích abstinence, kdy potřebují intenzivní podporu a pomoc při budování nového života.

Vzniklo v roce 1996, certifikát odborné způsobilosti obdrželo v roce 2005.

Poslání

Prostřednictvím podpůrných, poradenských, terapeutických a svépomocných aktivit pomáhá klientům snižovat riziko relapsu závislosti a udržet a dále rozvíjet pozitivní změny započaté léčbou.

Cílová skupina

Tvoří ji klienti, případně klientky-matky s dětmi, abstinující od nelegálních drog a alkoholu souvisle po dobu tří měsíců, a dále jejich rodiče, rodinní příslušníci a partneři.

Rok 2006

Ambulantního doléčovacího programu a programu chráněného bydlení se v roce 2006 účastnilo 141 klientů (z toho 84 nových). Oproti roku 2005 stoupl jejich průměrný věk z 26 na 28 let, zatímco počet dní strávených v doléčovacím programu klesl ze 147 na 129 dní. Doporučených šest měsíců absolvují klienti v průměru ze dvou třetin.

Program chráněného bydlení

Trvá 6 měsíců. Klienti mají k dispozici samostatné bytové buňky se dvěma pokoji, kuchyní, sociálním zařízením a společnou klubovnu a prádelnu. Terapeutický program využívají společně s klienty ambulantního programu.

V květnu 2006 byla dokončena rekonstrukce objektu a kapacita chráněného bydlení tak dosáhla konečných 17 lůžek. Celková obloženost lůžek byla 82 %; stoprocentní není možné zajistit, protože klienti žádají o přijetí na chráněné bydlení 2 až 4 měsíce před plánovaným ukončením léčby; těm, kteří splní vstupní podmínky, je místo rezervováno. V roce 2006 využilo programu 38 klientů (14 žen a 24 mužů).

Program chráněných pracovních míst

Je určen klientům, kteří se na běžném trhu práce pro svůj zdravotní stav, obtížné fungování v běžných podmínkách, dlouhodobý výkon trestu apod., uplatní jen obtížně. Nabízíme jim úklidové práce, pomocné práce v keramické dílně, případně v kavárně (kuchař, číšník, servírka).

V roce 2006 bylo takto zaměstnáno 13 klientů (v roce 2005 to bylo 5 klientů), z toho 7 mužů a 5 žen. Celkově odpracovali 1298 dní.

Doléčovací program pro matky s dětmi

Nabízí stejné služby jako výše uvedené programy, ale je přizpůsoben dennímu rytmu dětí a dává prostor matkám hovořit o tématech, která se týkají výchovy a péče o dítě, např. problematického rodinného zázemí, partnerských vztahů s muži užívajícími drogy.

V roce 2006 využilo tohoto program 20 klientek, 9 matek v programu chráněného bydlení a 11 v programu ambulantním. Celkem 11 dětí absolvovalo program chráněného bydlení společně s matkou.

Programu chráněných pracovních míst využilo 6 klientek, které celkem odpracovaly 643 dní. Průměrná délka programu byla 210 dní.

Tým

V týmu pracuje 7 osob (vedoucí zařízení, sociální pracovník, dva socioterapeuti, psychiatr, psycholog, psychoterapeut). Pravidelnou externí supervizi zajišťuje MUDr. Stanislav Kuderle.

Záměry pro rok 2007

- rozvíjet program chráněných pracovních míst pro klienty
- podporovat další vzdělávání týmu
- rozšířit koncepci skupinového programu o nový typ skupiny zaměřený na klienty v pozdější fázi doléčování

Věra, 25 let

Znali jsme ji z doby před čtyřmi roky, kdy doléčovací program nedokončila, protože zase začala brát drogy. Vrátila se k nám znovu po tom, co úspěšně absolvovala léčbu v komunitě a požádala, aby mohla nastoupit do chráněného bydlení.

Podepsali jsme s ní smlouvu o ubytování a další smlouvu, která stanovovala, jak bude docházet do terapeutického programu (2x týdně skupinový program, 1x týdně individuální pohovor s garantem, 1x týdně volnočasová aktivita). Je vyučená servírka, a tak místo sehnala velmi rychle. V práci je spokojená, daří se jí.

Během doléčování jsme s ní řešili pro ni základní témata – neuspokojivý vztah s partnerem, konflikty s nadřízeným v zaměstnání, vztah s matkou a osamostatnění se od ní a od zbytku rodiny, přijetí sebe sama a postupné zvyšování pocitu vlastní hodnoty a sebevědomí na základě pozitivních zkušeností s abstinencí. Vztah k drogám má vyjasněný, občas bojuje s chutěmi, ale otevřeně o nich hovoří a zvládá je velmi dobře. Postupně navazuje kontakty s lidmi i mimo okruh klientů doléčovacího centra.

Po půl roce se odstěhovala do podnájmu, který si před ukončením programu zajistila. Do doléčovacího programu dochází nadále ambulantně.

Přehled výkonů v meziročním srovnání

Ukazatel	2001	2002	2003	2004	2005	2006
počet klientů v péči	214	262	220	221	172	162
z toho nových	142	136	88	81	69	93
počet klientů v programu chráněného bydlení	49	54	46	47	38	47
počet lůžkodnů v programu chráněného bydlení	5407	5562	5979	5479	3932	5375
počet výkonů	4812	5278	5333	5537	3818	5591
počet výkonů na jednoho klienta	22,5	20,1	24,2	25,05	22,2	34,7

nabízí pomoc nejen rodičům, ale i partnerům a dalším blízkým uživatelů drog. Telefonická „krizová“ linka poradny je k dispozici ve všední dny od 9 do 19 hodin.

Vznikla koncem roku 2004.

V roce 2006 využilo jejích služeb 125 klientů.

Poslání

Vycházíme ze skutečnosti, že závislost je onemocněním celé rodiny a práce s ní výrazně zvyšuje efektivitu léčebného procesu. Poradna poskytuje individuální i skupinové poradenské a terapeutické služby. V indikovaných případech je klientovi zprostředkována péče v jiném zařízení.

Cílová populace

Jsou jí především rodiče, případně partneři uživatelů drog v různém stupni rozvoje užívání, závislosti či experimentování s návykovými látkami. Poradna pracuje i s rodiči, jejichž děti zatím jakoukoli intervenci odmítají, ale i s rodiči, kteří se teprve vzniku problému užívání drog obávají.

Tým

Tvoří ho jedna kmenová pracovnice, které v případech potřeby vypomáhají externisté z jiných zařízení o. s. SANANIM.

Z důvodů nedostatečného pokrytí rozpočtu se nepodařilo udržet v projektu druhého pracovníka, který byl nucen počátkem června poradnu opustit.

Do budoucna považujeme za potřebné rozšířit tým poradny minimálně do podoby stanovené projektem – tedy 2,5 úvazku. Řešení této situace spočívá především v oblasti finančního krytí.

Rok 2006

Poradenské služby vyhledalo celkem 125 lidí, převážně rodičů, což je ve srovnání s rokem 2005 4,5krát více. Je příznivé, že z tohoto počtu bylo 37 mužů, tedy téměř jedna třetina. V deseti případech jsme pracovali v rámci rodinné terapie i přímo s uživateli drog.

Od ledna 2006 působí poradna v prostorách Café Therapy. Klientům byly k dispozici všechny aktivity programu s výjimkou skupinových terapií rodičů, které byly zahájeny počátkem května 2006, jakmile se podařilo nalézt a motivovat ke spolupráci dostatečný počet rodičů.

Práci poradny ovlivnila především skutečnost, že se na projekt podařilo získat jen asi 51 % předpokládaného rozpočtu. S tím souviselo i nedostatečné personální krytí poradny a potřeba část klientů odkazovat do jiných služeb.

Nejvyužívanější službou bylo jednorázové, případně krátkodobé poradenství. Nárůst těchto služeb způsobilo jistě i přesídlení poradny do výborně dostupných prostor v Café Therapy. Kavárenský prostor navíc nabízí nestigmatizované a neformální prostředí. Oproti roku 2005 se také navýšil objem podpůrné terapie a dalších specifických psychoterapeutických služeb. Významně nenarostl počet rodičů v dlouhodobé péči, neboť byl limitován personálním obsazením projektu vyplývajícím z výše zmíněné nedostatečné finanční podpory.

Skupinová terapie rodičů, tzv. rodičovská skupina, byla zahájena počátkem května a probíhala po zbytek roku pravidelně jedenkrát za 14 dní (o letních prázdninách jedenkrát měsíčně).

Základní údaje o programu

počet klientů-uživatelů i neuživatelů drog	125
z toho prvních kontaktů	116
z toho mužů	37
z toho uživatelů drog	10
z toho se základní drogou heroin	2
– pervitin	2
– kokain/crack	1
– kanabinoidy	2
– ostatní	3
počet neuživatelů, kteří využili alespoň jednu službu programu	115

Zdena, 42 let

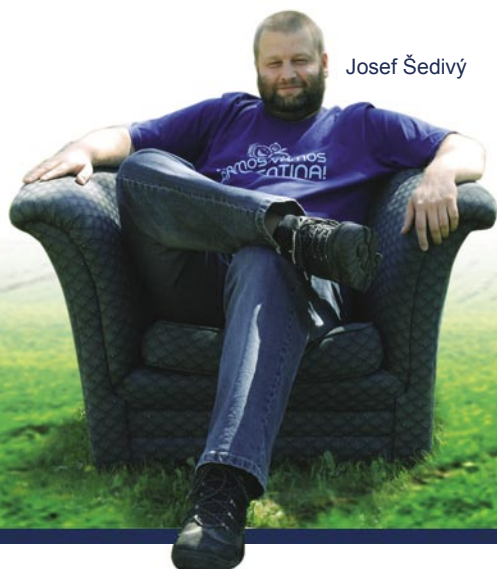
Obrátila se na nás s problémy se synem, dlouholetým uživatelem drog. Po určitou dobu žil na ulici, pak se vrátil domů. V bytě má trvalé bydliště, ale soužití s ním je velmi komplikované. Bere drogy, nerespektuje žádná pravidla, ale využívá veškerých výhod. Nechává se živit, na domácnost nepřispívá, na provozu se nepodílí. Zdena byla vyčerpaná a potřebovala se poradit, co má dělat. Její manžel, chlapcův nevlastní otec, se k věci stavěl víceméně rezervovaně.

V první fázi jsme jí poskytli především podporu, která jí umožnila načerpat nové síly. Kromě toho jsme řešili praktické záležitosti, například právní pomoc při úsilí zbavit syna přístupu do bytu (trvalého bydliště) a ochránit majetek a soukromí klientky. Do terapie jsme přizvali i Zdenina partnera, který není sice rodičem, ale do současné rodiny patří. V této fázi šlo hlavně o partnerskou spolupráci a vzájemnou podporu.

Syn nakonec z domova odešel a se Zdenou jsme dál spolupracovali v individuálních sezeních a rodičovské skupině, aby se s nastalou situací vyrovnala a skutečně změny se podpořily. V optimálním případě nastoupí syn po čase do léčby a se Zdenou, pokud možno i s jejím partnerem, budeme pracovat na podpoře léčebného procesu.

Záměry pro rok 2007

- rozšířit personální obsazení poradny
- zvýšit kapacitu poradny především pro klienty v dlouhodobém kontaktu
- uspořádat pro klienty poradny i další zájemce z řad veřejnosti edukační cyklus o problematice drogových závislostí

Josef Šedivý

Drogové informační centrum

zajišťuje poradenské a informační služby
v oblasti prevence závislosti a jejich léčby.

Vzniklo v roce 1999.

Poslání

Laické i odborné veřejnosti nabízí objektivní informace z oblasti drogové problematiky. Spravuje webový portál www.sananim.cz, kde jsou vyvěšeny základní informace o programech a aktivitách sdružení (www.sananim.cz/sananim) i odkazy na další specializované servery:

Drogový informační server (www.drogy.net) zveřejňuje přehled aktualit z médií, studie, výzkumné zprávy a statistiky týkající se oboru, upozorňuje na vzdělávací akce, aktuální granty a dotace, volná místa atd. Nabízí rovněž službu DRÁK, tj. pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Je zde také umístěna i databáze odborné knihovny, čítající na 2000 titulů.

Drogová poradna (www.drogovaporadna.cz) poskytuje především anonymní poradenství, ale i základní informace o jednotlivých drogách, nemocích spojených s užíváním drog a o prevenci a léčbě závislosti. Odborníci na dotazy odpovídají během 48 hodin, v případě složitějších dotazů do 7 dní.

Na stránky poradny jsou pravidelně umísťovány aktuality z médií a jsou zde také zveřejňovány důležité informace Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti (např. o výskytu nových nebezpečných látek na české drogové scéně).

Cílová populace

Klientela se odvíjí podle konkrétních služeb nabízených na příslušných serverech. Zahnuje širokou veřejnost, lidi v kontaktu s drogou či uživatelem drogy, odbornou veřejnost, pracovníky médií, studenty atd.

Počty a druhy služeb v meziročním srovnání

rok	počet přístupů na www stránky	počet nových dotazů v Drogové poradně	počet uživatelů služby DRÁK	nové články na DIS	počet titulů v knihovně	poskytování informací telefon / e-mail
2000	11 094	–	–	145	900	–
2001	78 840	1 006	–	980	1 400	400
2002	105 624	2 016	888	949	1 690	252
2003	194 793	1 629	1 089	1 194	1 843	297
2004	379 504	2 112	1 205	969	1 906	280
2005	714 835	2 989	1 250	1 116	1 975	305
2006	980 397	3 547	1 290	1 152	2 000	322

Struktura uživatelů služeb Drogové poradny v roce 2006

Rok 2006

Návštěvnost internetových stránek, měřená serverem navrcholu.cz, v průběhu roku opět rekordně stoupla na celkem 980 397 přístupů, a to zejména díky Drogové poradně se 700 881 přístupy.

Drogový informační server zaznamenal 279 516 přístupů, archiv stoupl na 1152 článků a vzrostl také zájem neziskových organizací zveřejňovat na tomto serveru nabídku pracovních míst, vzdělávacích programů i aktuálních informací. V systému databázových kontaktů je 650 organizací. Službu DRÁK využívalo 1290 odběratelů.

Drogová poradna obdržela denně v průměru 10 dotazů; celkem bylo zodpovězeno 3547 dotazů, což je o téměř 20 % víc než v předchozím roce.

Tým

Práci centra zajišťuje vedoucí spolu s externisty (celkem 2,5 úvazku). Během roku došlo k restrukturalizaci týmu, takže každý web má nyní koordinátora – šéfredaktora, který zajišťuje denní provoz a navrhuje další rozvoj služeb.

Záměry pro rok 2007

- rozšířit tým odborníků, kteří odpovídají na dotazy v Drogové poradně
- zvážit vznik internetového poradenství pro tzv. legální drogy

zadavatel	počet dotazů	% distribuce
uživatelé	1 232	24,7
příbuzní a partneři uživatelů	965	24,4
přátelé a blízcí uživatelů	201	5,7
učitelé a odborníci	15	0,5
studenti	37	1,0
neidentifikovatelní	659	18,5
exuseři	142	4,0
experimentátoři	396	11,2
lékaři	0	0

Internetová primární prevence

Je v ČR ojedinělým projektem cíleně zaměřeným na primární prevenci, který využívá internetu jako všeobecně dostupného média. Je určen široké cílové skupině; jsou zde informace z teorie i praxe primární prevence, informace pro rodiče, děti a dospívající, učitele i odborníky. Stránky dále obsahují interaktivní hry, vzdělávací testy (přizpůsobené věkovým skupinám), monitorovací dotazníky pro školy, ankety a diskuse na daná témata.

Rok 2006

Textová část serveru obsahuje 27 hlavních textových rubrik, z nichž klíčové jsou zejména: Aktuality, Základy prevence, Dobrá praxe, Pro rodiče, Prevence ve škole, Zahraniční zkušenosti, Drogy ve škole, Drogy, Závislost. Obsah i struktura serveru byly v roce 2006 zásadně přestaveny tak, aby se zejména zvýšila přehlednost.

Interaktivní část serveru byla rozšířena, takže je zde nyní k dispozici systém umožňující jednoduché hodnocení a zpracování dat z Monitorovacích dotazníků pro školy. Tato nová aplikace umožňuje uživatelům zadávat data on-line a následně získat výstupy, které lze využít také pro evaluaci efektivitu školních preventivních aktivit. Obsahuje celkem šest dotazníků zaměřených na monitoring prostředí (klímatu) ve škole, postoje žáků i pedagogů, zjištění znalostí a postojů k návykovým látkám, vnímání rizik, znalosti a postoje ke školním pravidlům, mezilidské vztahy, duševní pohodu atd.

Aplikace je významná nejen jako jedinečný hodnotící nástroj svého druhu v Evropě, ale zejména pro svoji dostupnost, jednoduchost a dostatečné zajištění anonymity dotazovaných i školy. Každá škola může např. sledovat výstupy ze svých dotazníků a zároveň ve velmi bohatém filtru zvolit také porovnání s ostatními školami. Filtr umožňuje školám sledovat výstupy z jednotlivých tříd, časových období, každého dotazníku i po jednotlivých otázkách, srovnání výstupů podle pohlaví atd.

V roce 2006 byla také rozšířena Interaktivní / výuková část serveru o nový on-line výukový nástroj Rozhodovací hry. Jejich cílem je, kromě nácviku adekvátních vzorců chování, i snaha ukázat širokou škálu možností řešení rozmanitých životních situací a důsledky vyplývající z konkrétních jednání. V roce 2006 jsme připravili tři nové hry (Co dělat, pokud má pedagog jistotu, že žák užívá návykové látky; Co dělat v případě, že rodiče mají podezření / mají jistotu, že dítě užívá návykové látky).

Dalším prvkem interaktivní části serveru je výukový program, který obsahuje skupinový test a chat s odborníkem. Interaktivní školní testy využilo v roce 2006 celkem 45 tříd základních škol. Pokud školy testy vyhodnocovaly individuálně, sledovat je v rámci statistik není možné.

Server obsahuje také testy pro jednotlivce. Celkem je aktuálně k dispozici 7 různých testů pro rodiče, učitelé a -náctileté. Skládají z 15 otázek, z nichž 3 jsou postojové (tj. neexistuje na ně správná odpověď a slouží pouze k průzkumu a statistice postojů). Po absolvování testu se uživatelé (jednotlivcům i školám) zobrazí výsledky, ve kterých je označena správná odpověď, odpověď, kterou vybral uživatel, a příslušný komentář ke zvolené možnosti. Výsledky testu je možné stejně jako u skupinového testu vytisknout ve formě „vysvědčení“.

Neméně důležitou částí serveru jsou diskusní fóra, jejichž potenciál se zatím nedaří plně využít. Jsou určena zejména pedagogům a rodičům a měla by sloužit především k výměně zkušeností. Tyto dvě skupiny uživatelů si zřejmě ještě tento způsob komunikace neosvojily a diskusní fóra tak využívají především -náctiletí (pravděpodobně podle

počtu příspěvků za hodinu v rámci hodin prevence). Přesto jsme v roce 2006 zaznamenali mírný nárůst využívání serveru rodiči, zřejmě zejména díky kampani Drogy a rodiče.

Za rok 2006 navštívilo stránky podle údajů internetové služby *navrcholu.cz* celkem 29 215 návštěvníků, což je o 50 % více než v roce 2005. Na jeden den (včetně sobot a nedělí) tak připadá v průměru 80 originálních přístupů za den oproti loňským 50 přístupům. Stránky jsou navštěvovány především ve všedních dnech, kdy je navštívilo 90 až 110 uživatelů denně.

položka	2004	2005	2006
celkový počet registrovaných návštěvníků	261	466	768*
z toho na portálu: -náctiletých	155	197	319
učitelů	64	91	408
rodičů	97	240	115
registrovaní uživatelé podle věku: 11–20	46	122	195
21–30	47	75	106
31–40	33	45	70
41–50	27	44	62
51 a výše	11	13	17
celkový počet originálních přístupů	7 326	18 586	29 215
průměrný denní počet přístupů	20	50	80
počet diskusních fór celkem	15	15	18
počet relevantních diskusních příspěvků celkem	177	356	497
z toho v portálu: rodiče	50	106	129
učitelé	16	20	24
-náctiletí	111	230	344

* uživatelé mohou být zaregistrováni na více portálech stránky

Evropské projekty

Evropské strukturální fondy

V roce 2005 podalo o. s. SANANIM žádost o podporu z prostředků Evropského sociálního fondu (ESF) k celkem pěti projektům. Podpořeny byly čtyři, z nichž dva zahájily činnost již v roce 2005, další dva odstartovaly počátkem roku 2006.

Jako první byl v září 2005 zahájen projekt s názvem „Následná péče jako prostředek pro zvládání rizik sociálního vyloučení uživatelů drog“, díky čemuž vzniklo nového zařízení Pracovní a sociální agentura.

V říjnu 2005 jsme zahájili projekt „Systematické vzdělávání pro poskytovatele sociálních služeb v oblasti návykových nemocí“, který byl přijat v rámci 1. výzvy OPRLZ. V průběhu dvou let tak o. s. SANANIM nabídne celkem sedm vzdělávacích seminářů, kurzů a letních škol pro začínající či budoucí pracovníky v sociálních službách na poli drogové scény mimopražských regionů České republiky.

O projektu jsme informovali formou inzerce v médiích a elektronickou poštou veškeré mimopražské organizace zabývající se drogovou problematikou – nevládní neziskové organizace, vysoké školy, krajské protidrogové koordinátory a další státní instituce a zařízení. Na vlastní stránce (<http://vzdelavani.sananim.cz>) se podařilo zprovoznit webovou aplikaci, díky níž se zájemci mohou na tyto kurzy přihlašovat samostatně, dovedí se zde veškeré informace, mohou si stahovat výukový materiál i vlastní hodnocení.

Díky podpoře a financování ze státního rozpočtu ČR a ESF je projekt zajímavý zejména pro neziskové organizace, protože účastníci nemusejí platit kurzovné. Vzdělávání v oboru je tak dostupné širokému spektru osob a organizací.

Začátkem roku 2006 se rozběhly dva zbývající projekty. „Pilotní program pracovního zařazení problematických uživatelů návykových látek jako praktická součást a ověřování vznikajícího komunitního plánu sociálních služeb v protidrogové problematice na území MČ Praha 7“ navázal na existující program Externích terénních pracovníků a dále ho strukturoval. „Pracovní programy pro zkvalitnění doléčování osob závislých na návykových látkách a lepší uplatnění návratu do společnosti a na trh práce“ je koncipován jako startovací program pracovního zařazení. Služby Doléčovacího centra o. s. SANANIM rozšiřuje o nabídku chráněných pracovních míst. Základním cílem projektu je nabídnout klientům pomoc při překonání sociálních, zdravotních a často i právních překážek pro vstup na trh práce. Podporuje získání pracovních dovedností u klientů, kteří jsou na běžném trhu práce znevýhodněni.

V průběhu roku 2006 získal finanční podporu „Program psychosociální podpory a asistence pro uživatele drog v konfliktu se zákonem při jejich integraci do společnosti a na trh práce“. Tento projekt zajišťující drogové služby vězňům ve výkonu trestu či vazby a po propuštění zahájil činnost v srpnu loňského roku.

Také v roce 2006 pokračovala partnerská spolupráce s občanským sdružením Fokus Praha na projektu „Rozvoj sociální firmy“, financovaném z prostředků CIP EQUAL, který má za cíl vytvořit teoretický model sociální firmy a ověřit ho v praxi.

Pracovní a sociální agentura

Marcel Ambrož

nabízí abstinujícím klientům pomoc při hledání vhodného zaměstnání, doplnění vzdělání a řešení sociálních problémů. Vznikla na podzim roku 2005. V roce 2006 využilo jejich služeb 87 klientů.

Poslání

Hlavním cílem je podpořit klienta při hledání pracovního místa a jeho udržení. V rámci pracovního poradenství nabízí základní orientaci v pracovněprávních vztazích, pomoc při hledání místa, sepsání strukturovaného životopisu, přípravu na přijímací pohovor, vyjednání pracovní smlouvy apod. Klienti také mohou využívat technické zázemí agentury (PC, internet, telefon apod.).

Agentura rovněž pomáhá klientům řešit sociální problémy (pomoc, případně osobní asistence při jednání s úřady práce, dopravními podniky, zdravotní pojišťovnou, soudy, věřiteli atd.). K nabízeným službám patří také pomoc při doplnění vzdělání a rekvalifikaci.

Nedílnou částí práce je vyhledávání zaměstnavatelů a navazování dlouhodobé spolupráce s nimi s cílem najít práci pro klienty s různými handicapami (záznam v rejstříku trestů, nízké vzdělání, malá praxe).

Cílová populace

Jsou jí abstinující klienti, případně klienti stabilizovaní v substitučním programu. Mírně převažují muži; věkové rozmezí je 20 až 40 let. Téměř 40 % klientů má záznam v rejstříku trestů, což je pro mnoho zaměstnavatelů vážnou překážkou.

Tým

Tým je stabilizovaný a tvoří ho koordinátor, vedoucí, pracovní poradce, sociální pracovník a administrátor.

Rok 2006

Především jsme se snažili uvést služby agentury do povědomí potenciálních klientů i spolupracujících institucí a zaměstnavatelů. S tím byla spojena řada informačních aktivit, a proto počet klientů v průběhu roku narůstal. Agentura pracovala s 87 klienty. Celkem 73 klientů mělo zájem především o pomoc při zajištění zaměstnání; to se podařilo u 65 (33 získalo práci transparentně, tj. informovali zaměstnavatele o své minulosti, 34 netransparentně, tj. neinformovali o své minulosti).

Pomoc při řešení sociálních záležitostí se nejčastěji týkala asistence při jednání s úřady (splátkové kalendáře, úřady práce, soudy). Proto jsme zahájili pravidelné setkávání se zástupci všech úřadů práce hl. města Prahy. V oblasti vzdělávání a rekvalifikace spolupracujeme např. s o. s. Art Language, jejichž kurzy zaměřené na práci s PC a grafickými programy řada klientů úspěšně absolvovala.

V polovině roku byly ukončeny dvě výzkumné studie (Analýza potřeb potenciálních zaměstnavatelů léčených uživatelů návykových látek v Praze a Analýza potřeb léčených uživatelů návykových látek z hlediska jejich uplatnitelnosti na trhu práce), které přinesly důležité informace pro strukturu a zaměření práce se zaměstnavateli a současně ukázaly na některé potřebné směry při práci s klienty.

Za významný úspěch považujeme navázání spolupráce se sedmi zaměstnavateli. Pro naše klienty se tak otevřely možnosti, kterým se doposud žádný program v ČR cíleně nevěnoval a které mají pro jejich resocializaci velký pozitivní přínos, což ukazují naše zkušenosti získané během roku existence programu i letité zkušenosti ze zahraničí.

Záměry pro rok 2007

- rozšiřovat síť spolupracujících zaměstnavatelů
- rozšířit nabídku o podporované zaměstnávání
- nabídnout klientům profesní a kariéerní poradenství

Základní údaje o programu

položka	počet
počet kontaktů	416
počet klientů	87
z toho zaměstnáno celkem	65
z toho zaměstnáno transparentně	33

Klienti podle dokončeného vzdělání

vzdělání	muži	ženy	celkem
ZŠ	18	18	36
SOU	19	9	28
SŠ	13	9	22
VOŠ	0	1	1
VŠ	0	0	0
celkem	50	37	87

Zuzana, 28 let

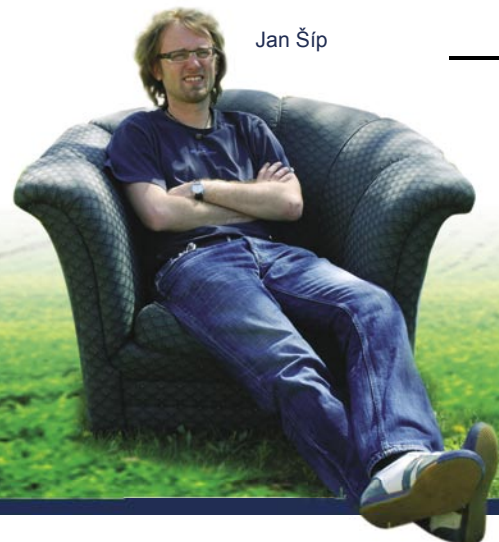
Byla dlouhou dobu nezaměstnaná, abstinovala, ale léčbou neprošla a měla zápis v rejstříku trestů. Byla s námi v kontaktu delší dobu, ale získat pro ni zaměstnání se nedařilo; potíže působil zejména zápis v rejstříku. Měla však doložitelnou praxi jako řidička a instruktorka lyžování.

Zvolili jsme strategii transparentního zaměstnání jako prodavačka v prodejně s outdoorovým zbožím. Při prvním pohovoru o zápisu v rejstříku trestů ani o své minulosti nehovořila, až po měsíční zkušební době, kdy měla přinést doklady nutné k podpisu smlouvy, se obrátila na nadřízeného s tím, že mu chce o sobě sdělit důležitou skutečnost, a domluvila se s ním na společné schůzce s pracovníky agentury.

Vzhledem k tomu, že se Zuzana ve zkušební době osvědčila a díky garanci ze strany agentury, místo získala. V této prodejně pracuje i nadále, je spolehlivá a má v plánu kariéerní postup.

**Tyto projekty jsou financovány
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky
a rozpočtem hlavního města Prahy.**

poskytuje podporu, poradenství, asistenci a léčbu uživatelům drog ve všech fázích trestního řízení. Činnost zahájilo v srpnu roku 2006 a navázalo na dříve poskytované služby programu Práce s uživateli drog ve vazbách.

Poslání

V oblasti postpenitenciární péče jsou návazné sociální a drogové služby pro většinu klientů v podstatě vysokoprahové. Nabízíme jim službu, která je dostupná po výstupu z vězení, ať už po výkonu vazby, nebo trestu, jež jim pomůže lépe se zorientovat, zpřístupní služby následné péče a podpoří je v životě na svobodě.

V praxi se osvědčuje dlouhodobá kontinuální práce za využití asistenční služby. Cílem ambulantního programu je stabilizace klientů při návratu na svobodu, prevence drogové i trestní recidivy, zvýšení sociálních kompetencí, zdravého životního stylu a podpora v integraci do společnosti a na trh práce.

Cílová populace

Cílovou populací jsou dlouholetí uživatelé drog, většinou s opakovanou zkušeností s pobytem ve vězení. Až 60 % klientů jsou muži, recidivující injekční uživatelé pervitinu. Ostatní jsou uživatelé opiátů, především pak nelegálního subutexu často ve spojení s abúzem pervitinu a léků.

Vazebně stíhaní jsou především za opakovanou majetkovou a drogovou trestnou činnost. Asi dvě třetiny klientů vzhledem k tomu přecházejí z výkonu vazby do výkonu trestu. U klientů trestaných poprvé spolupracujeme s probační a mediační službou, což zvyšuje pravděpodobnost, že jim bude udělen alternativní trest, jako je například dohled s podmínkou či doporučení absolvovat protidrogovou léčbu.

Tým

V projektu je zapojeno pět pracovníků, čtyři pro přímou práci s klienty ve věznicích a v ambulantním programu po propuštění, jeden projekt koordinuje.

Rok 2006

Ve věznicích jsme kontaktovali 95 klientů, kterým bylo poskytnuto 171 individuálních poradenství a pro potenciální klienty programu se uskutečnilo 6 informačních besed. Program probíhal pravidelně ve Vazební věznicí v Praze-Ruzyni a nepravidelně ve Vazební věznicí v Praze-Pankráci.

Po propuštění z vězení využilo služeb ambulantního centra 10 klientů; čtyři pokračovali v individuálním kontaktu, šesti byl zprostředkovan nástup do následné péče (léčebna, doléčování, ambulantní poradny).

S dalšími 11 klienty se během písemného kontaktu pracovalo na zprostředkování nástupu do indikovaných programů následné léčebné péče po jejich propuštění. Část z nich v kontaktu s námi nepokračuje, někteří jsou ve výkonu trestu nebo se vrací k užívání drog a využívají nízkoprahových služeb v Praze.

Hana, 28 let

Obrátila se na nás, protože jí byl na základě pozitivního toxikologického nálezu ve vazební věznicí Praha-Ruzyně nabídnut kontakt s o. s. SANANIM. Na svobodě využívala pouze anonymně nízkoprahové služby, v léčbě nikdy nebyla.

S drogou se setkala v jednadvaceti. Dva roky užívala opiáty, nakonec i injekčně, potom přešla na pervitin. S partou kamarádů začala krást a během několika let byla opakovaně souzena za majetkovou trestnou činnost.

Začali jsme s Hanou spolupracovat, když byla stíhaná podruhé už jako recidivistka. Dohodli jsme se s ní, že po propuštění z věznic ji zprostředkujeme následnou péči. Soud, kterému jsme zprávu o spolupráci předali, jí nakonec udělil nepodmíněný trest.

Osobně jsme se setkali, až když byla podmínečně propuštěna na svobodu. Motivací pro její další spolupráci s námi bylo, že si uvědomovala, že potřebuje pomoci zvyknout si na život „venku“ a nevrátit se znovu k drogám. Po dlouhém pobytku ve vězení nechtěla nastoupit pobytovou léčbu, aby mohla co nejdříve začít pracovat.

Zprostředkovali jsme jí kontakt na Pracovní a sociální agenturu o. s. SANANIM. Dnes pracuje na plný úvazek a brzy program centra úspěšně zakončí.

Základní údaje o programu

počet klientů	153
injekčních uživatelů drog	144
z toho mužů	122
z toho se základní drogou heroin	37
z toho se základní drogou pervitin	97
z toho se základní drogou kanabinoidy	1
z toho se základní drogou těkavé látky	1
z toho se základní drogou subutex	17
z toho prvních kontaktů	106
počet neuzivatelů, kteří využili alespoň jednu službu programu	8
počet kontaktů celkem	310
z toho s uživateli drog	302
počet skupin / oslovených klientů	17 / 283

Tyto projekty jsou financovány
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky
a rozpočtem hlavního města Prahy.

Projekt Externích terénních pracovníků

Projekt zaměstnávání problémových uživatelů návykových látek vychází z dlouholetých zkušeností o. s. SANANIM a v souladu s celoevropským trendem aktivní politiky zaměstnanosti klade důraz na integraci osob znevýhodněných na trhu práce. Jeho cílem je pomoci sociálně vyloučeným v návratu do společnosti prostřednictvím chráněných pracovních míst. Díky pravidelnému příjmu si mohou vyřešit některé sociální problémy, nacvičit pracovní dovednosti a zvýšit si šanci na budoucí pracovní uplatnění; současně mohou využít i individuální poradenství, případně se rozhodnout pro léčbu.

ROK 2006

Díky podpoře ESF se program rozšířil na 25 chráněných pracovních míst. Zúročili jsme desetileté zkušenosti se zaměstnáváním problematických uživatelů návykových látek a vytvořili zcela novou strukturu programu, která lépe přihlíží k individuálním možnostem klienta. Program je rozdělen do dvou základních úrovní.

V nízkoprahové části bylo k dispozici pro aktivní uživatele návykových látek 10 chráněných pracovních míst. Stejně jako v předchozích letech poskytovali služby harm reduction (především výměnu injekčního materiálu a poskytování zdravotního materiálu a informací o bezpečnějším braní) na místech a v časech pro profesionální tým terénních pracovníků nedostupných, v toxikomanských bytech a squatech a v nočních hodinách. Tým XTP vedou dva profesionální pracovníci Terénních programů.

Část s vyšším prahem, financovaná ESF, MPSV a HMP, je určena klientům, kteří jsou motivováni k osobní změně, ale aktuálně nechtějí nastoupit do abstinenční léčby. Program jim nabízí na dobu maximálně 12 měsíců chráněné pracovní místo a zároveň možnost pravidelných individuálních konzultací zaměřených na stabilizaci v užívání, sociální stabilizaci, zlepšení zdravotního stavu a řešení trestněprávní situace. Za úspěšné absolvování programu považujeme uplatnění klienta na trhu práce nebo jeho rozhodnutí pro léčbu.

Klienti pracovali ve třech týmech, každý pod odborným vedoucím. Pracovní náplní dvou týmů (10 klientů) bylo poskytování služeb HR na drogové scéně, avšak přesněji zacílené, například depistáž okrajových částí Prahy a kontrola rizikových lokalit, jako jsou dětská hřiště). Pracovní náplní třetího týmu (5 klientů) jsou pomocné a uklidivé práce na území MČ Praha 7, tedy činnosti, které jsou pro klienty programu tréninkem k nástupu do normálního zaměstnání.

Projekt Equal

Cílem projektu je vytvořit teoretický model sociální firmy, kde vedle sebe pracují lidé obtížně umístitelní na běžném pracovním trhu spolu s lidmi, kteří tyto handicap nemají. Koordinátorem mezinárodního projektu Building Bridges je občanské sdružení Fokus Praha a partnery projektu jsou kromě sdružení SANANIM i spolupracující organizace z Itálie, Francie, Velké Británie, Německa a Nizozemska. Přínosem mezinárodní spolupráce je zejména výměna zkušeností v oblasti pracovní integrace znevýhodněných osob. SANANIM je v projektu zastoupen Sociální firmou SANANIM's Charity Services, s. r. o., jejíž zásadní aktivitou je projekt Café Therapy, realizovaný v multifunkčním prostoru, kde se nachází kavárna, nekuřácká restaurace s dětským koutkem, Poradna pro rodiče a konferenční místnost. Část zaměstnanců tvoří klienti po léčbě, kteří měli kvůli drogové minulosti problémy s nalezením zaměstnání. Z 12 zaměstnanců je v Café Therapy průběžně zaměstnáno v rámci tréninkového programu asi 6 klientů Doléčovacího centra SANANIM, kteří pracují na smlouvy uzavřené pro období jejich doléčování (tj. 1/2 roku).

Vzdělávání

V říjnu r. 2005 byl zahájen projekt „Systematické vzdělávání pro poskytovatele sociálních služeb v oblasti návykových nemocí“. V jeho rámci probíhá několik kurzů, jejichž cílem je proškolit v drogové problematice jak nynější sociální pracovníky, tak i studenty relevantních oborů. V roce 2006 absolvovalo tři kurzy a jednu letní školu 43 účastníků, z toho 29 žen. Více informací na <http://vzdelavani.sananim.cz>.

Zdravotnické zařízení SANANIM

Nestátní Zdravotnické zařízení SANANIM sdružuje Denní stacionář, Kontaktní centrum, Doléčovací centrum a Speciální ambulantní služby CADAS. Není samostatnou organizační jednotkou, ale odborným úsekem, v němž za jednotlivá pracoviště zodpovídají podle organizačního řádu o. s. SANANIM jejich vedoucí a odborní ředitelé. Garantem odbornosti zdravotní péče je odborný zástupce nestátního zdravotnického zařízení (odborný ředitel pro zdravotní péči).

POSKYTOVANÁ PÉČE

V rámci své základní odbornosti poskytuje Zdravotnické zařízení SANANIM ambulantní psychiatrickou a psychoterapeutickou péči, péči denního psychoterapeutického stacionáře a další služby (sociální práce); v Kontaktním centru mimoto rovněž základní zdravotní péči o somatická onemocnění, což má význam především pro klientelu, jež obvykle ošetření nevyhledává.

KLIENTI A SPEKTRUM UŽÍVANÝCH DROG

Cílovou skupinou jsou klienti s diagnózou „škodlivé užívání návykových látek“ a „závislost na návykových látkách“ s vymezením především pro nealkoholové drogy; hlavními užívanými drogami jsou opiáty a stimulantia.

Mezi opiáty je to především heroin; v posledních letech získává na významu nelegálně opatřovaný buprenorfin – subutex. Ve skupině opiátů zaujímal v r. 2004 téměř 25 %, v roce 2005 stoupl dramatičtě na 43 % a v roce 2006 mírně poklesl na 37 %. Stimulační drogy jsou výhradně zastoupeny pervitinem, kokain byl zaznamenán jen výjimečně. Zastoupení cannabisu od r. 2000 trvale klesalo, v roce 2005 na 2,8 %, avšak v roce 2006 mírně stoupl na necelých 5 %. Pokud tito klienti péči Zdravotnického zařízení SANANIM vůbec vyhledají, jde obvykle o psychické komplikace způsobené kouřením marihuany.

V klientele zařízení převažují ženy mírně nad muži (ženy 54 %, muži 46 %). Podíl injekčních uživatelů se do r. 2000 trvale zvyšoval, od r. 2001 však klesá na 74 % v roce 2006. Ve specifické klientele CADAS však tento podíl činí 96 %.

Podíl klientů s evidovanými somatickými a psychickými komplikacemi v předchozích letech trvale narůstal (rok 2000 – 20,5 %, 2002 – 34,5 %, 2005 – 43 %), v r. 2006 zůstal stejný jako v r. 2005 (43 %).

Mezi somatickými komplikacemi (jimiž trpí 47 % klientů) převládají hepatitidy B a C, které zejména CADAS registruje až u 60 % své klientely. Z psychických komplikací (38 % všech klientů, v CADASu více než 70 %) jsou nejčastější toxické psychózy, úzkostné stavy, poruchy osobnosti a zejména deprese, jimž věnujeme stále větší a zaměřenou pozornost (speciální dotazníky, škály, cílená farmakoterapie).

Zdravotnické zařízení SANANIM se na náročnou léčbu ambulantních klientů s duálními diagnózami a somatickými komplikacemi již řadu let programově zaměřuje jako jeden z mála poskytovatelů péče v ČR a spolupracuje s řadou odborných pracovišť.

ZHODNOCENÍ, ZÁVĚRY A VÝHLEDY

Statut zdravotnického zařízení znamená pro klienty určitou garanci kvality poskytované péče, pro SANANIM jako organizaci nezanedbatelnou právní ochranu a pro odbornou veřejnost je faktorem usnadňujícím vzájemnou komunikaci a spolupráci ve prospěch klientů. Professionalita poskytované péče i její dokumentování mají stabilně dobrou úroveň. Zlepšila se rovněž komunikace na zdravotnické úrovni směrem navenek a z kvalitnější se vnitřní i vnější vzdělávání pracovníků.

Také v r. 2006 se podařilo udržet systematickou psychiatrickou péči o klienty terapeutických komunit Němčice a Karlov. Všechny složky Zdravotnického zařízení SANANIM mají certifikát odborné způsobilosti Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky.

Poskytované služby jsou zdravotní péčí podle zákona č. 48/1997 o veřejném zdravotním pojištění a pojištěnec na ni má zákonný nárok. Zatím má uzavřenou smlouvu s Všeobecnou zdravotní pojišťovnou pouze pracoviště CADAS na ambulantní psychiatrickou péči (od června 2004). Výše úhrad od VZP je však spíše doplňkem stále nezbytných veřejných dotací, protože platby jsou nastaveny na extenzivní lékařskou péči, což je v protikladu k intenzivní komplexní péči, kterou poskytujeme a která odpovídá potřebám klientely.

Přesto je nynější smlouva s VZP pro nás důležitým mezníkem, protože otevřela možnost předepisovat potřebné léky a vyšetření v somatických a zejména v psychiatrických indikacích, jejichž počet v naší pražské klientele trvale a výrazně narůstá.

V následujícím období budeme dále usilovat o rozšíření smlouvy na ostatní zdravotní pojišťovny a na úhrady péče denního stacionáře.

Zahraniční spolupráce a projekty

Zahraniční aktivity (projekty a spolupráce) jsou pro SANANIM příležitostí nejen k vlastnímu rozvoji, ale také k rozvoji jednotlivců, zvyšování kvality služeb, výměně zkušeností a vytvářejí prostor k novým iniciativám. V poslední době však znamenají také předávání našich zkušeností a znalostí.

Z tohoto pohledu je pak zarážející přístup státu, který tuto oblast v podstatě nepodporuje a v rámci poskytovaných dotací dokonce použití finančních prostředků na jakékoli zahraniční aktivity zakazuje.

ZAHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE

SANANIM se také v roce 2006 aktivně podílel na různých mezinárodních aktivitách, zejména však na projektech realizovaných v rámci evropských odborných sítí.

Důležitým předpokladem k našemu aktivnějšímu zapojení je však možnost získání finančních prostředků na zabezpečení těchto aktivit. Doposud jsme vzhledem k známým limitům a omezením odkázáni na vůli organizátorů a zahraničních organizací uhradit veškeré náklady související s našimi pobyty a účastí.

I přes tato omezení se prostřednictvím našeho členství v některých evropských odborných sítích (střešních organizacích, federacích aj.) snažíme aktivně zapojovat do odborného dění a přispívat k realizaci drogové politiky EU.

Z pohledu poskytovatele služeb je pro nás velmi důležitá možnost účastnit se mezinárodních konferencí, seminářů (o nich podrobněji níže) a vzdělávání v rámci evropských či světových odborných sítí, např. IHRD, CEEC-HRN, EFTC, ENDIP, FESAT a PREVNET.

Oceňujeme také možnost aktivně spolupracovat s řadou renomovaných evropských organizací a agentur, např. Trimbos, EATI, European Forum for Urban Safety (EFUS), DrugScope, Cranstoun Drug Services, Euro-Methwork atd.

V neposlední řadě je potřeba zmínit, že sdružení poskytlo prostor pro realizaci několika zahraničních stáží a podíleli jsme se také na zabezpečení několika významných zahraničních návštěv.

ZAHRANIČNÍ PROJEKTY

V roce 2006 pokračovala spolupráce v rámci konsorcií různých evropských organizací a sdružení se zde podílelo na realizaci projektů v oblasti drog a mezinárodní spolupráce vyhlášených Evropskou komisí (DG Sanco, Public Health).

Šlo o projekty evropských sítí, ve kterých je SANANIM technickým národním partnerem či realizátorem části projektu.

- Central and Eastern European Network of Drug Services

in Prison, (EU Network ENDIP, Cranstoun Drug Services, GB); projekt zaměřený na rozvoj služeb ve vězeních.

- Correlation – European Network on Health and Social Inclusion, projekt zaměřený na rozvoj a implementaci efektivních strategií v oblasti poskytování sociálních a zdravotních služeb těžce dostupným skupinám a problémovým uživatelům drog.
- Democracy, Cities & Drugs, European Forum Urban Safety; projekt zaměřený rozvoj a podporu integrovaných strategií.

Také v roce 2005 pokračovala (třebaže nepřímo) již tradiční spolupráce s Open Society Fund (IHRD) a ve spolupráci se sdružením Podané ruce byl realizován projekt Breaking the Circle, který je přímým pokračováním našeho iniciačního projektu zaměřeného na pomoc Afghánistánu v oblasti návykových nemocí.

Klíčovým cílem projektu je přispět k přístupnosti a efektivitě služeb a pomoci zásadním systémovým změnám v léčbě závislosti.

- **Breaking the Circle**, Sdružení Podané ruce; projekt na pomoc Afghánistánu.

ZAHRANIČNÍ KONFERENCE A STÁŽE

Také v letošním roce se pracovníci sdružení zúčastnili několika významných mezinárodních akcí, odborných konferencí, stáží a seminářů. Na zajištění jedné mezinárodní konference se sdružení podílelo přímo jako organizátor. Za všechny jmenujme alespoň následující:

- **Expert Seminar & Conference**; Correlation, Krakov, Polsko, 16.–18. duben 2006
- **Implementation Seminar and Conference**; Democracy, Cities & Drugs, Gent, Belgie, 31. květen–2. červen 2006
- **Internet Seminar**, Correlation; Praha; 29.–30. září 2006
- **Pracovní stáž tří pracovníků sdružení**, Paříž, 9–13. říjen 2006 (v rámci projektu Equal)
- **Policy Seminar, Impacting Policy – Making Voices Heard**; Correlation; Dublin Castle, Dublin, Irsko, 18.–19. říjen 2006
- **Security, Democracy, Cities Conference**, EFUS, Democracy, Cities & Drugs, Congress Palace, Saragossa, Španělsko; 2.–4. listopad 2006

Vzdělávání

Základními principy koncepce vzdělávání zaměstnanců sdružení jsou kontinuita a vzestupnost vzdělávání; zajišťujeme tak, aby pro výkon konkrétní práce měl pracovník základní znalosti a dovednosti a byl podpořen jeho další odborný růst. Cílem koncepce je zajistit kvalitní péči o klienty a poskytnout pracovníkům perspektivu odborného vývoje, který by měl být doprovázen i finanční motivací. Koncepce zahrnuje:

INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁNY

Sestavuje je vedoucí zařízení s každým pracovníkem s ohledem na jeho odborný rozvoj a přínos pro tým i organizaci. Plnění vzdělávacího plánu se pravidelně kontroluje.

VNITŘNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Úvodní kurz pro nové zaměstnance: seznamuje nové zaměstnance se základními informacemi o o. s. SANANIM, jednotlivých zařízeních, zásadách a hlavních metodách práce s klienty a práce v týmu. Je doplněn exkurzí do všech zařízení.

Vzdělávací programy pro jednotlivé typy služeb: jsou specificky zaměřené na náplň práce konkrétních zařízení a jejich aktuální problémy. „Lunche“ : mají již několikaletou tradici, konají se pravidelně 1 x měsíčně jako odborné semináře na aktuální téma. Jsou doporučeny všem pracovníkům SANANIMu a otevřené odborné veřejnosti.

Supervize: je nedílnou součástí vzdělávání pracovníků sdružení a účast na ní je povinná. Vnitřní supervizi v jednotlivých zařízeních zajišťují vedoucí a odborní ředitelé. SANANIM organizuje pro všechny týmy vnější supervizi prováděnou externími odborníky a pořádá rovněž odborná setkání supervizorů.

Případové semináře (formou bálintovských skupin) a „klinické dny“: pořádáme pravidelně od r. 2003.

Do vnitřního vzdělávání patří i odborné porady týmů jednotlivých zařízení, týmové konference, pracovní víkendy, přednášky či workshopy s externími odborníky pro jednotlivé týmy podle jejich potřeb a stáže pracovníků v jiných zařízeních.

VNĚJŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ

SANANIM se přímo nebo jako členská organizace A. N. O. podílí na pořádání dlouhodobých kurzů ve spolupráci se státními vzdělávacími institucemi (např. IPVZ) či ve spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi (atelier ALF, MP, CEKAS aj.). Řada vedoucích pracovníků sdružení se také na těchto aktivitách podílí jako lektori, další přednášejí na vysokých školách. Zaměstnancům SANANIM účast na těchto kurzech doporučuje a finančně ji podporuje.

Promile SMS

Cílem projektu je přispět k prevenci užívání alkoholu obecně se specifickým zaměřením na prevenci užívání alkoholu při rizikových aktivitách.

Obsahem projektu bylo provozovat za využití nových technologií jednoduchý nástroj, který by byl schopen v reálném čase věrohodně odpovédět na dotaz týkající se míry alkoholu v krvi, tedy na „vyšší“ rizika spojeného s tou kterou aktivitou, a doby, kdy tato hodnota klesne na nula promile.

Po pilotním testování a ověření byl provoz služby oficiálně zahájen v srpnu 2005 a pokračoval také v roce 2006. Na počátku existence si služba Promile SMS získala dostatečný počet zákazníků k samofinancování svého provozu, nicméně vzhledem k tomu, že se na projekt nepodařilo následně získat podporu ani formou dotací, ani formou vstupu sponzorů či partnerů a projekt tedy poskytoval své služby bez adekvátní komunikační (mediální) podpory, významně kleslo i jeho využití (asi na 10 % původních dotazů).

I přes nepříznivý stav se sdružení rozhodlo projekt udržet při životě a dále hledat potenciální partnery. Mezi klíčové aktivity projektu tedy patřilo zejména zabezpečení průběžného základního provozu služby včetně zabezpečení, správy a vyhodnocení statistických dat, příprava na vývoj nové aplikace tak, aby bylo uživatelské rozhraní služby co nejpříjemnější a neznamenal pro případné zájemce překážku, a nakonec také průběžně hledání partnerů.

Ke konci roku 2006 se podařilo skutečně významné partnery, ochotné do společného projektu investovat, najít a společný projekt dostane nový impuls v podobě zabezpečení PR a stejně tak i přípravy nových technologií.

Na základě analýzy dat lze i přes nízké počty dotazů konstatovat, že zvyšující se podíl opakovaných objednávacích SMS z jednoho telefonního čísla svědčí o tom, že se poskytované údaje stávají věrohodné; že si rychlost a spolehlivost poskytovaných údajů získala důvěru dalších konzumentů alkoholu; že nečekaně vysoký počet zákazníků s hladinou alkoholu 0 ‰ v době použité služby dokládá, že veřejnost tuto službu používá v souladu s cílem projektu (poskytovat nástroj pro kontrolu doby do vystřízlivění před aktivitami, které je zakázáno vykonávat pod vlivem alkoholu), že shoda časů, kdy zákazníci začínají pít a kdy odesílají objednávací SMS, potvrzuje plnění druhého cíle (poskytnout veřejnosti nástroj pro kontrolu aktuální hladiny alkoholu v krvi a upozorňovat na rizika konzumace vyšších dávek alkoholu).

Návod na použití služby je stále dostupný na www.promilesms.cz. a to bylo také (krom několika PR aktivit na taneční scéně a několika sponzorských inzercí) jedinou PR aktivitou projektu.

Finanční zpráva – SANANIM 2006

PŘEHLED PŘÍJMŮ, NÁKLADŮ PODLE ZAŘÍZENÍ A PROJEKTŮ

Terénní programy	
MZ	150 000,00
MPSV	719 000,00
RVKPP	2 818 000,00
MHMP	1 587 000,00
ÚMČ Praha 1	198 000,00
vlastní	578 732,00
celkem	6 050 732,00

Romský terénní program	
MPSV	183 600,00
RVKPP	181 000,00
MHMP	274 000,00
vlastní	125 000,00
celkem	763 600,00

Kontaktní centrum	
MZ	171 000,00
MPSV	1 183 400,00
RVKPP	3 263 000,00
MHMP	1 976 000,00
ÚMČ Praha 1	100 000,00
ÚMČ Praha 7	25 000,00
vlastní	1 159 556,00
ostatní	45 274,00
celkem	7 923 230,00

Kontaktní centrum – Projekt vazební věznice	
RVKPP	266 000,00
MHMP	190 000,00
vlastní	886,00
celkem	456 886,00

Denní stacionář	
MZ	205 000,00
MPSV	575 800,00
RVKPP	1 310 000,00
MHMP	1 130 000,00
ÚMČ Praha 1	100 000,00
ÚMČ Praha 7	25 000,00
vlastní	109 078,00
celkem	3 454 878,00

Terapeutická komunita Karlov	
MPSV	1 570 300,00
RVKPP	3 127 000,00
MHMP	2 100 000,00
Jihočeský kraj	123 000,00
Středočeský kraj	170 000,00
vlastní	122 099,00
ostatní	283 792,00
celkem	7 496 190,00

Terapeutická komunita Němčice	
MPSV	1 318 900,00
RVKPP	1 944 000,00
MHMP	1 620 000,00
Jihočeský kraj	163 444,00
Středočeský kraj	100 000,00
vlastní	146 530,00
celkem	5 292 874,00

Doléčovací centrum	
MPSV	894 400,00
RVKPP	1 401 000,00
MHMP	1 413 000,00
ÚMČ Praha 1	100 000,00
Úřad práce	57 200,00
vlastní	435 191,00
celkem	4 300 791,00

Doléčovací centrum – Projekt pro matky s dětmi	
MPSV	241 200,00
RVKPP	335 000,00
MHMP	240 000,00
veřejná sbírka	15 402,00
vlastní	16 250,00
celkem	847 852,00

Drogové informační centrum	
RVKPP	787 000,00
MŠMT	202 000,00
MHMP	235 000,00
vlastní	196 885,00
celkem	1 420 885,00

Drogové informační centrum – Internetová primární prevence	
MŠMT	516 000,00
celkem	516 000,00

Primární internetová prevence – výukové programy pro metodiky a pedagogy	
MŠMT	192 000,00
celkem	192 000,00

CADAS	
MZ	501 000,00
MHMP	1 220 000,00
ÚMČ Praha 1	142 000,00
VZP	271 244,00
vlastní	9 865,00
celkem	2 144 109,00

Poradna pro rodiče	
RVKPP	240 000,00
MHMP	235 000,00
vlastní	387 652,00
celkem	862 652,00

ALKOTEST Prevence užívání alkoholu	
RVKPP	124 000,00
vlastní	53 194,00
celkem	177 194,00

Democracy, Cities & Drugs	
RVKPP	91 000,00
vlastní	479 658,00
celkem	570 658,00

Projekty podpořené z Evropského sociálního fondu	
Vzdělávání	883 279,00
Pracovní a sociální agentura	1 332 047,00
Pracovní programy	1 683 502,00
Externí terénní pracovníci XTP	1 087 466,00
Rozvoj sociální firmy	1 086 768,00
Centrum pro osoby v konfliktu se zákonem	944 528,00
celkem	7 017 590,00

SOUHRNNÝ PŘEHLED PŘÍJMŮ V ROCE 2006 PODLE ZDROJŮ

Státní instituce a ministerstva	
Ministerstvo zdravotnictví	1 027 000,00
Ministerstvo práce a sociálních věcí	6 686 600,00
Rada vlády pro koordinaci protidrogové politiky	15 887 000,00
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	910 000,00

Úřady města a krajů	
Magistrát hlavního města Prahy	12 220 000,00
Městská část Prahy 1	640 000,00
Městská část Prahy 7	50 000,00
Krajský úřad Středočeského kraje	270 000,00
Krajský úřad Jihočeského kraje	286 444,00

Projekty	
zahraniční projekty (DCD, CORRELATION, GG)	529 898,00
projekty podpořené z ESF (Equal 2, 3; JPD 3)	7 017 590,48
veřejná sbírka	15 402,93

Ostatní instituce	
Úřad práce	57 200,00

Nadace a společnosti	
Nadace České spořitelny	4 376 156,92
ostatní finanční dary	416 817,50
ostatní věcné dary	1 884 144,70

Vlastní z vlastní činnosti	
Aromka, keramická dílna	355 214,00
nájemné klienti	280 566,00
příspěvky od klientů	334 454,50
úroky	31 031,94
ostatní vlastní příjmy	756 342,49
Všeobecná zdravotní pojišťovna	405 054,80

CELKEM	54 436 918,26
---------------	----------------------

VÝKAZ ZISKŮ A ZTRÁT (v tisících Kč)

A. Náklady	
1. materiál	11 395,00
2. opravy	1 072,00
3. energie	1 482,00
4. služby	8 697,00
5. osobní náklady	27 313,00
6. daně a poplatky	68,00
7. ostatní náklady	148,00
8. odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek	85,00
Náklady celkem	50 260,00

B. Výnosy	
1. tržba za vlastní výkony a zboží	1 697,00
2. ostatní výnosy	420,00
3. tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv a opravných položek celkem	60,00
4. přijaté příspěvky celkem	4 114,00
5. provozní dotace celkem	44 786,00
Výnosy celkem	51 077,00

C. Výsledek hospodaření před zdaněním	817,00
--	---------------

D. Výsledek hospodaření po zdanění	742,00
---	---------------

ROZVAHA (v tisících Kč)

Aktiva	
A. Dlouhodobý majetek	
dlouhodobý hmotný majetek	35 505,00
dlouhodobý finanční majetek	784,00
oprávky k dlouhodobému majetku	-97,00

Pasiva	
A. Vlastní zdroje	
jmění	40 564,00
výsledek hospodaření	742,00

B. Krátkodobý majetek	
pohledávky	1 238,00
krátkodobý finanční majetek	6 410,00
jiná aktiva	83,00
Aktiva celkem	43 923,00

B. Cizí zdroje	
krátkodobé závazky celkem	2 617,00
Pasiva celkem	43 923,00

Auditorská zpráva

pro správní radu sdružení

SANANIM, občanské sdružení

Ovčí Hájek 2549/64a, 158 00 Praha 5
IČO: 00496090

V Praze dne 21. června 2007

Provedl jsem audit účetnictví z hlediska výdajových a příjmových položek a vynaložení dosaženého výsledku hospodaření a účetní závěrky ke dni **31. prosince 2006** občanského sdružení **SANANIM**, IČO 00496090.

Vedení sdružení je odpovědné za sestavení účetní závěrky a vedení účetnictví tak, aby bylo úplné, průkazné a správné v souladu s platnými zákony a předpisy včetně správného vykázání nákladů pro jednotlivé projekty, ke kterým byly poskytnuty dotace.

Mou povinností je vyjádřit názor na jednotlivá hlediska auditovaného účetnictví určené smlouvou mezi auditorem a sdružením a specifikací dále uvedenou a účetní závěrku jako celek na základě provedeného auditu.

Audit jsem provedl v souladu se Zákonem č. 254/2000 Sb. O auditorech a Mezinárodními auditorskými standardy, zejména standardem č. ISA 800 – Zpráva auditora o auditu pro zvláštní účely. Tyto mezinárodní auditorské standardy vyžadují, aby byl audit naplánován a proveden tak, aby auditor získal přiměřenou míru jistoty, že společnost správně vykázala účetní položky ze specifických hledisek účetnictví a při použití výsledku hospodaření předchozího roku 2005 v roce 2006 a splnila podmínky dané smlouvami s poskytovateli dotací.

Audit zahrnuje ověření účetních záznamů a dalších informací prokazujících údaje v účetnictví a účetní závěrce a posouzení účetních postupů, použitých sdružením při vedení účetnictví a sestavení závěrky zejména s ohledem na dotované programy. Při auditu byla ověřována tato specifická hlediska:

1. ověření správné výše nákladových a výnosových položek účetní jednotky za ověřované účetní období v rámci dotovaných programů
2. přezkoušení přiměřenosti výše jednotlivých nákladových a výnosových položek
3. prověření účelného vynaložení peněžních prostředků zejména v dotovaných programech
4. ověření souladu rozhodnutí správní rady o užití výsledku hospodaření za minulý účetní období se zaúčtováním v ověřovaném období

Domnívám se, že provedený audit dává přiměřený podklad pro vyslovení výroku.

Podle mého názoru účetní závěrka a vyúčtování nákladů a výnosů v dotovaných programech ve všech významných ohledech poskytuje

věrný a poctivý obraz

finanční pozice, vykazovaného výsledku hospodaření s dotacemi a výsledku hospodaření jako celku a vlastního jmění občanského sdružení **SANANIM** ke dni 31.12.2006 v souladu se zákony a účetními předpisy platnými v České republice a podmínkami poskytování dotací.

Sdružení vykázalo za rok 2006 kladný výsledek hospodaření díky příspěvkům soukromých osob a prodeji výrobků pocházejících z terapeutických prací klientů.

Výše nákladových a výnosových položek sdružení v účetním období roku 2006 byly přiměřeně náplní činností v jednotlivých programech a běžnému provozu sdružení a nutné obnově a rozšíření majetku a prostředků nutných k provádění předmětu činnosti.

Peněžní prostředky byly vynakládány účelně a hospodárně v souladu s ideou náplně hlavní činnosti a posláním sdružení.

Výsledek hospodaření za rok 2005, stejně jako výsledek hospodaření za rok 2006 nebyl použit v roce 2006 a 2007 do doby vydání této zprávy na jiné účely, než na náklady na hlavní činnost, běžný provoz sdružení a investice, na které byly finanční prostředky soukromé společnosti poskytnuty.

Ing. Jan Harapes
auditor
dekret č. 1420

Troilova 5/437, 108 00 Praha 10

SANANIM, občanské sdružení

Sídlo: Ovčích hájek 2549/64A, 158 00 Praha 13

Telefon: 284 822 872

Fax: 266 315 306

Internet: www.sananim.cz

E-mail: office@sananim.cz

IČO: 00496090

Bankovní spojení: KB Praha 8, Podvinný mlýn 2

Číslo účtu: 13038091/0100

Statutární zástupce:

PaedDr. Martina Richterová Těmínová
předsedkyně správní rady

Správní rada:

PaedDr. Martina Richterová Těmínová

MUDr. et PhDr. Kamil Kalina, Csc.

Martin Větrovec

Martin Hulík

MUDr. Jakub Minařík

Kontrolní komise:

Miroslav Zachariáš

Mgr. Štěpánka Čtrnáctá

Mgr. Barbora Orliková

Mgr. Barbora Sládková

Mgr. Jana Hornová

Výkonný ředitel:

Mgr. Jiří Richter

Na vydání Výroční zprávy o. s. SANANIM za rok 2006 se podíleli:

grafika a DTP: Jiří Forejt - grafika@sunnydesign.cz

tisk: OMICRON

produkce: Reader's Digest Výběr

Vyšlo v nákladu 500 ks

V Praze 2007

GENERÁLNÍ PARTNER

VÝZNAMNÝ PARTNER

PARTNEŘI

KONTAKTY:

Kancelář sdružení a sídlo o. s. SANANIM
Ovčí hájek 2549/64a, 158 00 Praha 13
tel.: 284 822 872, fax: 266 315 306
e-mail: office@sananim.cz

Terénní programy

Na Zderaze 11, 120 00 Praha 2
tel.: 224 920 577, gsm: 603 209 948
fax: 266 315 306
e-mail: street@sananim.cz

Kontaktní centrum

Osadní 2, 170 00 Praha 7
tel.: 283 872 186, fax: 283 872 258
e-mail: kacko@sananim.cz

Specializované ambulantní služby CADAS

Spálená 12, 110 00 Praha 1
tel.: 222 924 245, fax: 266 315 306
e-mail: cadas@sananim.cz

Denní stacionář

Janovského 26, 170 00 Praha 7
tel.: 220 803 130, 220 800 041
fax: 266 710 489
e-mail: stacionar@sananim.cz

Terapeutická komunita Karlov

Karlov 3, Smetanova Lhota, 398 04 Čimelice
tel.: 382 229 655, 382 229 692
fax: 382 229 694
e-mail: karlov@sananim.cz

Terapeutická komunita Němčice

Zámek 1, 387 19 Němčice u Volyně
tel./fax: 383 396 120
e-mail: nemcice@sananim.cz

Doléčovací centrum

Ovčí hájek 2549/64a, 158 00 Praha 13
tel.: 251 614 070, fax: 266 315 306
e-mail: aftercare@sananim.cz

Poradna pro rodiče

Školská 30, 110 00 Praha 1
tel.: 284 824 234, fax: 284 824 235
gsm: 739 268 527
e-mail: therapy@sananim.cz

Drogové informační centrum

Ovčí hájek 2549/64a, 158 00 Praha 13
tel.: 284 825 817, fax: 266 315 306
e-mail: dic@sananim.cz

Pracovní a sociální agentura

Štítného 710/30, 130 00 Praha 3
tel.: 222 954 098, fax: 266 315 306
e-mail: agentura@sananim.cz

Centrum pro osoby v konfliktu se zákonem

Charkovská 12, 101 00 Praha 10
tel./fax: 271 752 076
gsm: 775 766 705, 775 766 706
e-mail: vedeni@sananim.cz

PORADENSKÁ LINKA: 283 872 186